

II

(Πράξεις για την ισχύ των οποίων δεν απαιτείται δημοσίευση)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 17ης Φεβρουαρίου 1992

σχετικά με τη διαδικασία του άρθρου 85 της συνθήκης ΕΟΚ
(IV/31.370 και 31.446) (UK Agricultural Tractor Registration Exchange)

(Το κείμενο στην αγγλική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(92/157/ΕΟΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Εκτιμώντας ότι:

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας,

τον κανονισμό αριθ. 17 του Συμβουλίου της 6ης Φεβρουαρίου 1962, πρώτο κανονισμό εφαρμογής των άρθρων 85 και 86 της συνθήκης⁽¹⁾, όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την πράξη προσχώρησης της Ισπανίας και της Πορτογαλίας, και ιδίως το άρθρο 3,

την αίτηση για αρνητική πιστοποίηση και την κοινοποίηση της 4ης Ιανουαρίου 1988 εκ μέρους της Agricultural Engineers Association Ltd σχετικά με τη συμφωνία ανταλλαγής πληροφοριών, η οποία έχει συναφθεί από και μεταξύ οκτώ επιχειρήσεων που ασκούν δραστηριότητες στον τομέα των αγροτικών ελκυστήρων και η οποία καλείται UK Agricultural Tractor Registration Exchange,

την απόφαση της Επιτροπής της 11ης Νοεμβρίου 1988 να κινήσει τη διαδικασία στην υπόθεση αυτή,

Αφού έδωσε στις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις τη δυνατότητα να γνωστοποιήσουν τις απόψεις τους επί των αιτιάσεων που διατύπωσε η Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 1 του κανονισμού αριθ. 17 και με τον κανονισμό αριθ. 99/63/ΕΟΚ της Επιτροπής της 25ης Ιουλίου 1963 περί των ακροάσεων που προβλέπονται στο άρθρο 19 παράγραφοι 1 και 2 του κανονισμού αριθ. 17 του Συμβουλίου⁽²⁾,

Μετά από διαβούλευση με τη Συμβουλευτική Επιτροπή Συμπράξεων και Δεσποζουσών Θέσεων,

I. ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ

Εισαγωγή

- (1) Στις 4 Ιανουαρίου 1988 η ΑΕΑ (Agricultural Engineers Association Ltd), ο εμπορικός σύλλογος κατασκευαστών και εισαγωγέων γεωργικών μηχανημάτων του Ηνωμένου Βασιλείου, κοινοποίησε μια συμφωνία ανταλλαγής πληροφοριών η οποία καλείται UK Agricultural Tractor Registration Exchange («συμφωνία ανταλλαγής»). Η εν λόγω συμφωνία αφορά τις ανταλλαγές πληροφοριών σχετικά με τον όγκο των λιανικών πωλήσεων και των μεριδίων αγοράς που κατέχουν οι οκτώ κατασκευαστές και εισαγωγείς αγροτικών ελκυστήρων στο Ηνωμένο Βασίλειο. Τη διαχείριση της συμφωνίας ανταλλαγής έχει αναλάβει η ΑΕΑ με τη συνδρομή της εταιρείας πληροφορικής Systematics international Group of Companies Ltd («SIL»).
- (2) Η εν λόγω ανταλλαγή πληροφοριών διενεργείται τουλάχιστον από το Νοέμβριο του 1975. Η έρευνα της Επιτροπής σχετικά με τη συμφωνία ανταλλαγής άρχισε το 1984. Κατά τη διάρκεια ερευνών μετά από καταγγελία για παρεμπόδιση παράλληλης εμπορικής δραστηριότητας μεμονωμένων κατασκευαστών, η Επιτροπή ανακάλυψε την ύπαρξη της συμφωνίας ανταλλαγής στα γραφεία ορισμένων εταιρειών μελών της συμφωνίας ανταλλαγής και στα γραφεία της ΑΕΑ και της SIL. Μετά τις έρευνες αυτές, η ΑΕΑ

⁽¹⁾ ΕΕ αριθ. 13 της 21. 2. 1962, σ. 204/62.

⁽²⁾ ΕΕ αριθ. 127 της 20. 8. 1963, σ. 2268/63.

κοινοποίησε τη συμφωνία ανταλλαγής και υπέβαλε αίτηση για αρνητική πιστοποίηση ή απαλλαγή, δύναμει του άρθρου 85 παράγραφος 3 της συνθήκης. Η Επιτροπή αντιτάχθηκε στην εν λόγω συμφωνία ανταλλαγής με την ανακοίνωση αιτιάσεων της 11ης Νοεμβρίου 1988. Στη συνέχεια, ακολούθησε ακρόαση η οποία έλαβε χώρα μεταξύ 25ης και 28ης Απριλίου 1989.

- (3) Τα μέρη της συμφωνίας ανταλλαγής είναι οι ακόλουθοι κατασκευαστές ή μεμονωμένοι εισαγωγείς αγροτικών ελκυστήρων στο Ηνωμένο Βασίλειο:
- Ford (Ford New Holland Ltd που εξαγοράσθηκε προσφάτως από τον όμιλο Fiat)
 - Massey Ferguson (Massey-Ferguson United Kingdom Ltd)
 - Case (J. I. Case Europe Ltd)
 - John Deere (John Deere Ltd)
 - Renault (Renault Agriculture Ltd)
 - Watveare Ltd (εισαγωγέας της Deutz)
 - Fiat (Fiatagri UK Ltd)
 - Same-Lamborghini (Same-Lamborghini UK Ltd).

Διάρθρωση της αγοράς

- (4) Ο όγκος της αγοράς ελκυστήρων στο Ηνωμένο Βασίλειο ανέρχεται περίπου σε 20 000 καινούριες μονάδες ετησίως. Μεγάλο μέρος των αγροτικών ελκυστήρων που πωλούνται στο Ηνωμένο Βασίλειο κατασκευάζεται σε άλλα κράτη μέλη, ιδίως στη Γερμανία, στο Βέλγιο, στη Γαλλία και στην Ιταλία. Στο Ηνωμένο Βασίλειο, οι εισαγωγές ελκυστήρων από τα άλλα κράτη μέλη υπερβαίνουν το 50 % του συνόλου της εν λόγω αγοράς.
- (5) Στη βρετανική αγορά ελκυστήρων κυριαρχούν τέσσερις προμηθευτές οι οποίοι κατείχαν το 76 με 77 % της αγοράς. Αυτοί είναι οι Ford, Case, Massey Ferguson και John Deere. Μετά την εξαγορά της Ford New Holland από την Fiat, οι τέσσερις αυτοί προμηθευτές κατέχουν μερίδιο αγοράς που ανέρχεται περίπου στο 80 % στην αγορά του Ηνωμένου Βασιλείου. Τους τέσσερις αυτούς μεγαλύτερους προμηθευτές, εκ των οποίων έκαστος κατέχει μερίδιο αγοράς κυμαινόμενο μεταξύ 15 και 25 %, ακολουθούν άλλοι που κατέχουν μερίδια μεταξύ 2 και 3 % της αγοράς του Ηνωμένου Βασιλείου. Αυτοί είναι οι Renault, Deutz και Same-Lamborghini. Τα αρχικώς οκτώ και τώρα πλέον επτά μέρη της συμφωνίας ανταλλαγής κατέχουν περίπου το 87 με 88 % της αγοράς ελκυστήρων στο Ηνωμένο Βασίλειο, ενώ το υπόλοιπο 12 % μοιράζονται διάφοροι μικροί κατασκευαστές που δεν συμμετέχουν στη συμφωνία.
- (6) Η υψηλή αυτή συγκέντρωση της αγοράς ελκυστήρων στο Ηνωμένο Βασίλειο επιτείνεται από το γεγονός ότι στις μικρές γεωγραφικές ζώνες, ιδιαίτερα σε επίπεδο ζώνης δραστηριότητας αντιπροσώπων, δεν πωλούνται ή ακόμη δεν αντιπροσωπεύονται τα προϊόντα όλων των προμηθευτών. Οι μικροί προμηθευτές, συμπεριλαμβανομένων και των Renault, Deutz και Same-Lamborghini, δεν διαθέτουν εκτενή δίκτυα

πώλησεων όπως εκείνα των τεσσάρων μεγάλων προμηθευτών. Ο μικρός όγκος πωλήσεων δεν επιτρέπει τη δημιουργία δικτύου πωλήσεων σε εθνικό επίπεδο με 120 σημεία πωλήσεων, που θεωρείται ο ελάχιστος αναγκαίος αριθμός σημείων λιανικής πώλησης για την αγορά ελκυστήρων στο Ηνωμένο Βασίλειο. Στη συμφωνία ανταλλαγής προβλέπεται κοινό σύστημα οργάνωσης των ζωνών δραστηριότητας για όλες τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις, βασιζόμενο επί του συνόλου των 8 250 ταχυδρομικών κωδίκων του Ηνωμένου Βασιλείου.

Ο ήδη υψηλός βαθμός συγκέντρωσης (τέσσερις εταιρείες = $\pm 80\%$) ενισχύεται επίσης από το γεγονός ότι, για τις κατηγορίες μεγάλης ιπποδύναμης, ο αριθμός των προμηθευτών μειώνεται στους τρεις ή τέσσερις, πράγμα που σε συνδυασμό με την άριστη αντιπροσώπηση σε επίπεδο ζωνών δραστηριότητας αντιπροσώπων, οδηγεί σε καταστάσεις όπου για ορισμένες περιοχές και κατηγορίες ιπποδύναμης μόνο δύο ή τρεις προμηθευτές μπορούν να ανταγωνίζονται στους συγκεκριμένους γεωγραφικούς τομείς ή/και προϊόντα.

- (7) Οι προμηθευτές της αγοράς του Ηνωμένου Βασιλείου είναι επίσης οι μεγαλύτεροι προμηθευτές στις άλλες αγορές της Κοινότητας, με αποτέλεσμα, οι εισαγωγές από τις αγορές των άλλων κρατών μελών στο Ηνωμένο Βασίλειο να ελέγχονται σε μεγάλο βαθμό από τους ίδιους προμηθευτές.
- (8) Η πρόσβαση στην αγορά αγροτικών ελκυστήρων καθίσταται ακόμη δυσκολότερη για τους ακόλουθους λόγους:
- για την πώληση ελκυστήρων απαιτείται πυκνό δίκτυο διανομής και υπηρεσιών: οι αντιπρόσωποι πρέπει να βρίσκονται σε ακτίνα 25 έως 35 χιλιομέτρων από τον αγρότη, εφόσον για αυτόν έχει ζωτική σημασία η άμεση επισκευή του ελκυστήρα του. Για την πλήρη γεωγραφική κάλυψη της επικράτειας του Ηνωμένου Βασιλείου απαιτούνται περίπου 120 σημεία πωλήσεων και υπηρεσιών. Όσο μικρότερος είναι ο όγκος των πωλήσεων τόσο δυσκολότερη καθίσταται η χρηματοδότηση πλήρους δικτύου διανομής. Ένα δίκτυο διανομής απαιτεί σημαντικές επενδύσεις κεφαλαίων υψηλού επιχειρηματικού κινδύνου,
 - η αγορά ελκυστήρων παρουσιάζει στασιμότητα, αν όχι κάμψη, και χαμηλό όγκο πωλήσεων, παράλληλα δε πλεονέζουσα παραγωγική δυνατότητα. Μια τέτοια αγορά δεν είναι πιθανόν να προσελκύσει νέες επενδύσεις από τους κατασκευαστές ή τους αντιπροσώπους. Οι τελευταίοι, ιδίως, δεν επιθυμούν να επενδύσουν σε αντιπροσωπείες με προορισμένες προοπτικές κέρδους,
 - στην αγορά ελκυστήρων η εμπορική φήμη είναι σημαντικός παράγοντας για την τελική επιλογή των καταναλωτών. Οι αγρότες προτιμούν τα προϊόντα γνωστών και φημισμένων επιχειρήσεων που είναι ποιοτικώς εγγυημένα και διατηρούν υψηλή τιμή μεταπώλησης. Τα μέρη της συμφωνίας ανταλλαγής διαθέτουν μεγάλη εμπορική φήμη. Η απόκτηση τέτοιας φήμης απαιτεί την παρέλευση

μεγάλου χρονικού διαστήματος και τη διενέργεια σημαντικών επενδύσεων εκ μέρους του νεοεισερχόμενου προμηθευτή.

Η δυσκολία αυτή εντείνεται λόγω του ότι τα αρχικώς οκτώ, και τώρα επτά μέρη της συμφωνίας ανταλλαγής κατέχουν τα εννέα δέκατα της αγοράς. Αυτή η κατανομή του μεριδίου της αγοράς διατηρείται σταθερά από το 1976, με αποτέλεσμα 9 στους 10 ελκυστήρες που χρησιμοποιούνται στο Ηνωμένο Βασίλειο να έχουν πωληθεί από μέρη της συμφωνίας ανταλλαγής. Η εν λόγω εδραιωμένη υψηλού βαθμού διείσδυση στην αγορά αποτελεί σημαντικό παράγοντα επιρροής για μια αγορά που είναι κυρίως αγορά «υποκατάστασης» (αγορά στην οποία οι πελάτες δεν αγοράζουν για πρώτη φορά αλλά αντικαθιστούν τον υπάρχοντα εξοπλισμό τους),

- τέλος, η ίδια συμφωνία ανταλλαγής πληροφοριών δυσχεραίνει τις δυνατότητες πρόσβασης επειδή παρέχει στους ήδη εγκατεστημένους προμηθευτές τη δυνατότητα να ενημερώνονται άμεσα για κάθε νέα διείσδυση στην αγορά του Ηνωμένου Βασιλείου ή για κάθε αύξηση των πωλήσεων των προμηθευτών που δεν συμμετέχουν στη συμφωνία και συνεπώς να αντιδρούν έγκαιρα και να υποστηρίζουν τις θέσεις τους στην αγορά. Πρέπει να τονισθεί το γεγονός ότι το μερίδιο αγοράς που κατέχουν οι επιχειρήσεις που δεν συμμετέχουν στη συμφωνία διατηρήθηκε βασικά αμετάβλητο καθόλη την περίοδο της ύπαρξης της συμφωνίας.
- (9) Η αγορά ελκυστήρων στο Ηνωμένο Βασίλειο και στην Κοινότητα γενικά, αντίθετα με την αγορά αυτοκινήτων, δεν αντιμετωπίζει σοβαρό ανταγωνισμό σε επίπεδο τιμών και ποιότητας από εισαγωγές από χώρες εκτός Κοινότητας. Οι εισαγωγές αγροτικών ελκυστήρων από χώρες εκτός της Κοινότητας περιορίζονται σε κατηγορίες μικρής ιπποδύναμης (κάτω των 30 ίππων) που χρησιμοποιούνται σε μη αγροτικές εργασίες, ή εισαγωγές από χώρες της Ανατολικής Ευρώπης, οι οποίες όμως δεν ανταγωνίζονται επί ίσοις όροις τα υψηλής ποιότητας προϊόντα των κατασκευαστών της Κοινότητας. Ειδικότερα, στην αγορά του Ηνωμένου Βασιλείου, στην οποία κυριαρχούν οι μεγάλης ισχύος ελκυστήρες, τα προϊόντα των εταιρειών της Ανατολικής Ευρώπης βρίσκονται σε ακόμη μειονεκτικότερη θέση.

Ανταλλαγές πληροφοριών στη βρετανική αγορά ελκυστήρων

- (10) Οι οκτώ αρχικώς και σήμερα επτά κυριότεροι προμηθευτές στην αγορά του Ηνωμένου Βασιλείου καθιέρωσαν, με τη συνδρομή της ΑΕΑ και της SIL, την ανταλλαγή πληροφοριών όσον αφορά το ύψος των λιανικών πωλήσεων και των μεριδίων αγοράς που κατέχει το κάθε μέρος στην αγορά του Ηνωμένου Βασιλείου, μέσω λεπτομερών στατιστικών αναλύσεων ανά προϊόν, περιοχή και χρονική περίοδο.
- (11) Μετά την κοινοποίησή της στις 4 Ιανουαρίου 1988, η συμφωνία ανταλλαγής υπόκειται στον άμεσο έλεγχο της ΑΕΑ. Κατά την προγενέστερη περίοδο, η ΑΕΑ εκτελούσε χρέη γραμματείας της επιτροπής της

συμφωνίας ανταλλαγής (Tractor Registration Exchange Committee), η οποία συστάθηκε από τα οκτώ μέρη της συμφωνίας ανταλλαγής στο πλαίσιο της ΑΕΑ. Η εν λόγω επιτροπή, η ύπαρξη της οποίας επιβεβαιώθηκε από την κοινοποίηση της συμφωνίας ανταλλαγής, αποτελείται από έναν αντιπρόσωπο του κάθε μέρους και είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση της συμφωνίας ανταλλαγής. Η επιτροπή συνεδριάζει τουλάχιστον μία φορά το χρόνο, υπό την προεδρία ενός εκ των μελών της.

- (12) Η ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των μερών της συμφωνίας ανταλλαγής, μέσω της ΑΕΑ και της SIL, πραγματοποιείται κυρίως βάσει των εντύπων V55, τα οποία χρησιμοποιούνται για την εγγραφή των ελκυστήρων στο υπουργείο Μεταφορών του Ηνωμένου Βασιλείου. Για τους ελκυστήρες ως προς τους οποίους δεν απαιτείται εγγραφή (π.χ. αυτών που δεν χρησιμοποιούνται σε δημόσιες οδούς), ο αντιπρόσωπος χορηγεί στη SIL αντίγραφο του εντύπου V55, ώστε να καταχωρηθεί στη βάση δεδομένων μαζί με τα δεδομένα των ελκυστήρων των οποίων η εγγραφή είναι υποχρεωτική.
- (13) Το υπουργείο Μεταφορών αποδέχτηκε την πρόσβαση της ΑΕΑ στα έντυπα εγγραφών για τη διενέργεια διομηχανικών αναλύσεων. Ωστόσο, σε κανένα έγγραφο δεν προβλέπεται η διάθεση των εντύπων εγγραφής του υπουργείου Μεταφορών σε μεμονωμένες εταιρείες ώστε να αποκαλύπτονται οι πωλήσεις και τα μερίδια αγοράς των ανταγωνιστών τους με το λεπτομερή τρόπο που οι εν λόγω πληροφορίες παρέχονται από την ΑΕΑ στα μέρη της συμφωνίας ανταλλαγής. Προβλέπεται όμως το αντίθετο, σε εσωτερική ανακοίνωση της ΑΕΑ με ημερομηνία 31 Αυγούστου 1979, στην οποία επισημαίνεται ότι «είναι αμφίβολο εάν το υπουργείο Μεταφορών θα παρείχε πληροφορίες σχετικά με την εγγραφή οχημάτων σε ομάδα μεμονωμένων εταιρειών που δεν διαθέτουν την επιρροή ενός εμπορικού συλλόγου ο οποίος αντιπροσωπεύει ευρύτερα εμπορικά συμφέροντα ...».
- (14) Τα έντυπα εγγραφής V55, που χρησιμοποιεί η SIL στις αναλύσεις της, περιέχουν τις ακόλουθες πληροφορίες:
- κατασκευαστής,
 - αριθμός τύπου,
 - αριθμός διάταξης/αριθμός πλαισίου,
 - γενικός αντιπρόσωπος (κωδικός αριθμός, ονοματεπώνυμο, διεύθυνση και ταχυδρομικός κώδικας),
 - τοπικός αντιπρόσωπος (κωδικός αριθμός, ονοματεπώνυμο, διεύθυνση και ταχυδρομικός κώδικας),
 - ταχυδρομικός κώδικας του εγκεκριμένου κατόχου (πενταψήφιος κώδικας),
 - ονοματεπώνυμο και διεύθυνση του εγκεκριμένου κατόχου (η πληροφορία αυτή παρέχεται προαιρετικά για στατιστικούς λόγους).
- (15) Οι πληροφορίες αυτές διατίθενται μέσω της ΑΕΑ και της SIL στα μέρη της συμφωνίας ανταλλαγής υπό μορφή εκθέσεων ή αναλύσεων, όπως περιγράφεται κατωτέρω ή με άμεση σύνδεση με την κεντρική μονάδα του ηλεκτρονικού υπολογιστή, ανάλογα με τις ειδικές ανάγκες του κάθε μέρους.

Συνολικά στοιχεία για τη βιομηχανία

- (16) Κάθε μέρος μπορεί να λαμβάνει πληροφορίες σχετικά με τις συνολικές βιομηχανικές πωλήσεις, με ή χωρίς αναλυτική κατανομή ανά κατηγορία υποδύναμης ή μετάδοσης της κίνησης. Τα εν λόγω συνολικά στοιχεία μπορεί εξάλλου να παρέχονται κατανεμημένα σε ζώνες όπως, αυτή που αφορά το Ηνωμένο Βασίλειο συνολικά, τις δέκα περιφέρειες MAFF, δηλαδή του βρετανικού υπουργείου Γεωργίας, Αλιείας και Τροφίμων (Ministry of Agriculture, Fisheries and Food), τη μορφή εκμετάλλευσης γης (καλλιέργειες ευρείας κλίμακας/κτηνυτική — κτηνοτροφία — μεικτή καλλιέργεια — μεικτή κτηνοτροφία — βοσκότοποι — αστική ζώνη), τις διοικητικές περιφέρειες, τις ζώνες δραστηριότητας αντιπροσώπων και τους τομείς των ταχυδρομικών κωδίκων. Οι πληροφορίες παρέχονται επίσης σε ετήσια, τριμηνιαία, μηνιαία και εβδομαδιαία βάση.

Η Επιτροπή δεν έχει, καταρχήν, αντιρρήσεις όσον αφορά τη διάθεση των συνολικών στοιχείων για τη βιομηχανία εφόσον δεν προσδιορίζουν τις λιανικές πωλήσεις των μεμονωμένων μερών της συμφωνίας ανταλλαγής. Έχει όμως αντιρρήσεις στο μέτρο που η ανταλλαγή των γενικών πληροφοριακών στοιχείων για τη βιομηχανία αφορά τις συγκεκριμένες γεωγραφικές ζώνες, τα αναλυτικά στοιχεία για τους τύπους προϊόντων και τις χρονικές περιόδους δεδομένου ότι, στο επίπεδο αυτό, οι εκθέσεις της SIL αναφέρονται σε πωλήσεις ελκυστήρων που δεν υπερβαίνουν τις δέκα μονάδες ανά περιφέρεια, προϊόν ή χρονική περίοδο. Όταν ο συνολικός αριθμός πωλήσεων δεν υπερβαίνει τον ελάχιστο αυτό αριθμό, και η αναφορά ακόμη των συνολικών στοιχείων ενέχει τον κίνδυνο του άμεσου ή έμμεσου προσδιορισμού του ακριβούς όγκου πωλήσεων που αντιστοιχεί σε κάθε μεμονωμένο ανταγωνιστή.

Στοιχεία για τον προσδιορισμό των πωλήσεων των μεμονωμένων ανταγωνιστών

- (17) Εκτός των προαναφερθέντων συνολικών στοιχείων, κάθε μέρος μπορεί να λαμβάνει πληροφορίες για τον προσδιορισμό του όγκου λιανικών πωλήσεων και του μεριδίου αγοράς που κατέχει το κάθε μέρος της συμφωνίας ανταλλαγής, με λεπτομερή κατανομή ανά τύπο, ομάδα προϊόντων (κατηγορίες υποδύναμης και μετάδοσης της κίνησης), γεωγραφικές ζώνες (συμπεριλαμβανομένων των διαμερισμάτων, των ζωνών δραστηριότητας των αντιπροσώπων και των τομέων των ταχυδρομικών κωδίκων), καθώς και σε ετήσια, τριμηνιαία, μηνιαία και ημερήσια χρονική περίοδο.
- (18) Τα στοιχεία που ανταλλάσσουν μεταξύ τους τα μέρη, μέσω της AEA και της SIL παρέχουν πληροφορίες σχετικά με τα ακόλουθα:

— τον ακριβή όγκο λιανικών πωλήσεων και το μερίδιο αγοράς που κατέχει κάθε ανταγωνιστής που συμμετέχει στη συμφωνία στην αγορά του Ηνωμένου Βασιλείου σε επίπεδο εθνικό, περιφερειών, διαμερισμάτων, ζωνών δραστηριότητας των αντιπροσώπων, τομέων ταχυδρομικών κωδίκων. Συνεπώς, καθίσταται εφικτή η σύγκριση του βαθμού διείσδυσης στην αγορά και των επιδό-

σεων του κάθε προμηθευτή και για τη μικρότερη γεωγραφική ζώνη. Επιπλέον, είναι δυνατή η σύγκριση των επιδόσεων όχι μόνο των κατασκευαστών, αλλά και των αντιπροσώπων τους, ανά ζώνη δραστηριότητας των τελευταίων,

- τον ακριβή όγκο λιανικών πωλήσεων και τα μερίδια αγοράς του κάθε ειδικού τύπου ελκυστήρα που πωλεί το κάθε μέρος. Συνεπώς, καθίσταται εφικτή η σύγκριση των επιδόσεων των διαφόρων τύπων που προσφέρει κάθε ανταγωνιστής που συμμετέχει στη συμφωνία. Η σύγκριση είναι επίσης δυνατή και σε επίπεδο γεωγραφικών ζωνών, τις οποίες μπορεί να καθορίζει το κάθε μέρος,
- τον ακριβή όγκο λιανικών πωλήσεων και τα μερίδια αγοράς για κάθε κατηγορία υποδύναμης. Συνεπώς, καθίσταται εφικτή η σύγκριση των επιδόσεων και του βαθμού διείσδυσης στην αγορά του κάθε ανταγωνιστή που συμμετέχει στη συμφωνία όσον αφορά τις διάφορες κατηγορίες υποδύναμης, οι οποίες συνήθως είναι δέκα. Είναι επίσης δυνατή η κατανομή των στοιχείων ανά τύπο μετάδοσης κίνησης (2 τροχοί, 4 τροχοί, διαθωμένοι),
- τις ημερήσιες και μηνιαίες λιανικές πωλήσεις και μερίδια αγοράς του κάθε μέρους σε επίπεδο εθνικό. Συνεπώς, είναι εφικτή η σύγκριση των πλέον πρόσφατων επιδόσεων στις πωλήσεις του κάθε προμηθευτή στην αγορά του Ηνωμένου Βασιλείου, καθώς και η αξιολόγηση των επιδόσεων του κατά τον τρέχοντα μήνα.

- (19) Οι προαναφερθείσες πληροφορίες είναι διαθέσιμες για χρονικές περιόδους κατανεμμένες ανά έτος (ημερολογιακό έτος, οικονομικό έτος, μετατιθέμενο έτος), έτος που τελειώνει σε προκαθορισμένη ημερομηνία, τρίμηνο και μήνα, και για το σύνολο των λιανικών πωλήσεων στο Ηνωμένο Βασίλειο τα στοιχεία είναι διαθέσιμα ακόμα και σε ημερήσια βάση. Συνεπώς, κάθε μέρος μπορεί να παρακολουθεί τις επιδόσεις και το βαθμό διείσδυσης στην αγορά του κάθε μέρους της συμφωνίας ανταλλαγής με βάση ετήσια, τριμηνιαία, μηνιαία και ημερήσια για το σύνολο των προϊόντων, για ορισμένη κατηγορία προϊόντων και για τη μικρότερη γεωγραφική ζώνη.

- (20) Επιπλέον, τα μέρη μεταβιβάζουν στους αντιπροσώπους τους όλες τις λεπτομερείς πληροφορίες που αφορούν τη δική τους ζώνη δραστηριότητας, καθώς και τα στοιχεία σχετικά με τις λιανικές πωλήσεις και τα μερίδια της αγοράς που κατέχει κάθε μέρος σε εθνικό επίπεδο. Κατά συνέπεια, οι σημαντικές εμπορικές πληροφορίες ανταλλάσσονται όχι μόνο σε επίπεδο κατασκευαστών ελκυστήρων αλλά είναι επίσης διαθέσιμες και στους αντιπροσώπους τους στην αγορά. Έτσι, δημιουργούνται οι προϋποθέσεις πλήρους διαφάνειας μεταξύ ανταγωνιστών τόσο σε επίπεδο κατασκευαστών, όσο και σε επίπεδο αντιπροσώπων εντός της ζώνης δραστηριότητας του κάθε αντιπροσώπου.

- (21) Τέλος, η συμφωνία ανταλλαγής παρέχει σε κάθε μέρος συνολικά στοιχεία σχετικά με τον όγκο των λιανικών πωλήσεων και τα μερίδια αγοράς που κατέχουν οι μη συμμετέχοντες στη συμφωνία ανταλλαγής

(οι οποίοι καλούνται «τρίτοι») με ποσοστό γύρω στο 12% της βρετανικής αγοράς. Αν και οι μεμονωμένες πωλήσεις των μη συμμετεχόντων δεν γίνονται γνωστές, τα μέρη της συμφωνίας ανταλλαγής έχουν ωστόσο πρόσβαση στα πρόσφατα στοιχεία που αφορούν τις μεταβολές στα μερίδια αγοράς των «τρίτων». Τα εν λόγω στοιχεία καλύπτουν τις ίδιες χρονικές περιόδους (ετήσια, τριμηνιαία, μηνιαία και ημερήσια βάση).

- (22) Όπως προκύπτει από τα κατωτέρω αναφερόμενα έγγραφα, τα μέρη της συμφωνίας ανταλλαγής εκτιμούν ως σημαντικές και απόρρητες τις πληροφορίες που ανταλλάσσουν μεταξύ τους μέσω της ΑΕΑ και της SIL, εφόσον αυτές προσδιορίζουν το ακριβές ύψος των λιανικών πωλήσεων του κάθε μέρους, και θεωρούν ότι η εν λόγω ανταλλαγή είναι εφικτή μόνο βάσει της αρχής της αμοιαιότητας:

— Κατευθυντήριες γραμμές της πολιτικής που θέσπισε η ΑΕΑ στις 12 Ιανουαρίου 1979:

«Εφόσον πρόθεση του συλλόγου είναι ο σεβασμός των συμφερόντων των εταιρειών, δεν επιτρέπεται η διενέργεια αναλύσεων για τον προσδιορισμό συγκεκριμένου προϊόντος μιας εταιρείας χωρίς την άμεση συγκατάθεση της εν λόγω εταιρείας ... Εξάλλου, οι εταιρείες έχουν τη δυνατότητα σύστασης ομάδων, μέσω του συλλόγου, για την περαιτέρω ανάλυση των πληροφοριών τους. Οι πληροφορίες, σχετικά με τα μέλη παρόμοιας ομάδας, αναλύονται βάσει συγκεκριμένων κριτηρίων δυνάμει της αρχής της αμοιαιότητας. Δεν είναι δυνατή η άμεση ή έμμεση πρόσβαση των μελών παρόμοιας ομάδας σε λεπτομερείς πληροφορίες (κατασκευαστής, τύπος) που αφορούν προϊόντα εταιρείας που δεν συμμετέχει στην ομάδα αυτή.»

— Ανακοίνωση της ΑΕΑ της 12ης Ιανουαρίου 1979, σχετικά με τη συμφωνία ανταλλαγής πληροφοριών που αφορούν την εγγραφή των αγροτικών ελκυστήρων στο υπουργείο Μεταφορών του Ηνωμένου Βασιλείου:

«Η εταιρεία πληροφορικής αναλύει στη συνέχεια τα έντυπα των εταιρειών που συμμετέχουν στη συμφωνία ανταλλαγής σύμφωνα με τις οδηγίες των εν λόγω εταιρειών. Οι πληροφορίες που θεωρούνται ως εμπιστευτικές (δηλαδή κατασκευαστής, τύπος) είναι διαθέσιμες μόνο για τα μηχανήματα που προμηθεύουν οι εταιρείες που συμμετέχουν στη συμφωνία ανταλλαγής. Αυτοί (τα μέρη) δεν έχουν πρόσβαση σε πληροφορίες εμπιστευτικού χαρακτήρα οι οποίες αφορούν εταιρείες εκτός της ομάδας.»

— Πρακτικά της συνεδρίασης της 8ης Νοεμβρίου 1979 των μερών της συμφωνίας ανταλλαγής κατά την οποία τα μέρη κατατάσσουν τις πληροφορίες που ανταλλάσσουν μεταξύ τους σε δύο κατηγορίες: σε αυτή των εμπιστευτικών πληροφοριών και σε αυτή των μη εμπιστευτικών. Θεωρούνται ως μη εμπιστευτικές οι πληροφορίες που αφορούν το συνολικό αριθμό εγγράφων ανά κατηγορία ιπποδύναμης, χωρίς να προσδιορίζεται ο κατασκευαστής και οι τύποι των οχημάτων και εφόσον αναφέρονται σε επίπεδο εθνικό, περιφερειακό, επίπεδο MAFF, καθώς και σε πληροφορίες στις οποίες προσδιορίζεται ο κατασκευαστής ή οι τύποι των οχημάτων και οι οποίες ανταλλάσ-

σονται μόνο εμπιστευτικά και βάσει της αρχής της αμοιαιότητας.

— Πρακτικά της συνεδρίασης της 24ης Ιουνίου 1980 των μερών της συμφωνίας ανταλλαγής κατά την οποία γίνεται η ακόλουθη αναφορά σχετικά με τη μεταβίβαση των πληροφοριών στους αντιπροσώπους: τα μέρη της συμφωνίας ανταλλαγής θεωρούν σκόπιμο να τονιστεί στους αντιπροσώπους ότι οι εν λόγω αναλυτικές πληροφορίες καθίστανται διαθέσιμες μόνο χάρη στη στενή συνεργασία μεταξύ των κατασκευαστών, καθώς και ότι η καταχρηστική εκμετάλλευση θέτει σε κίνδυνο τη συμφωνία και, ως εκ τούτου, κάθε πληροφορία πρέπει να θεωρείται ως εμπιστευτική.

— Πρακτικά της συνεδρίασης της 28ης Οκτωβρίου 1980, των μερών της συμφωνίας ανταλλαγής:

«Η Deutz πληροφορήθηκε ότι η συμφωνία ανταλλαγής βασίζεται στην αρχή της αμοιαιότητας ανταλλαγής πληροφοριών ...»

— Επιστολή της Massey Ferguson, με ημερομηνία 30 Απριλίου 1981, προς όλους τους αντιπροσώπους της στο Ηνωμένο Βασίλειο:

«Η ενημέρωσή μας επιτυγχάνεται μέσω της αμοιαιότητας και εμπιστευτικής ανταλλαγής στοιχείων η οποία διενεργείται μεταξύ των συμμετεχόντων κατασκευαστών. Ένα συμβαλλόμενο μέρος της συμφωνίας μπορεί να αποσυρθεί εάν, για παράδειγμα, δεν τηρείται η αρχή της εμπιστευτικότητας. Το κόστος των πληροφοριών αυτών είναι υψηλό λόγω των δαπανών επεξεργασίας και συνεπώς διατίθενται μόνο στους κατασκευαστές που καταβάλλουν το αντίτιμο ... Ως εκ τούτου, καλείσθε να αντιμετωπίσετε τα στοιχεία που αφορούν τη ζώνη δραστηριότητάς σας αλλά και αυτά που σας παρέχονται και αφορούν το σύνολο του Ηνωμένου Βασιλείου ως άκρως εμπιστευτικά.»

— Επιστολή της Ford προς όλα τα συμβαλλόμενα μέρη της συμφωνίας ανταλλαγής:

«Δεν είναι απαραίτητο να σας υπενθυμίσω την ύψιστη σημασία που έχουν για μας τα στατιστικά αυτά στοιχεία. Είναι άκρως εμπιστευτικά και η απόκρησή τους βασίζεται στην αμοιαιότητα εμπιστοσύνης όλων των κατασκευαστών που συμμετέχουν προς τήρηση της αρχής της εμπιστευτικότητας.»

— Επιστολή της International Harvester, με ημερομηνία 22 Απριλίου 1981, προς όλους τους αντιπροσώπους της:

«... Τα στοιχεία που μεταβιβάζονται είναι άκρως εμπιστευτικά και μπορούν να χρησιμοποιούνται μόνο εντός της International Harvester. Κάθε έντυπο σχετικά με μονάδες ή μερίδια αγοράς πρέπει να θεωρείται ως απόρρητο έγγραφο και να τυγχάνει της δέουσας αντιμετώπισης. Η ανακοίνωσή του στον τύπο ή σε οποιοδήποτε τρίτο πρόσωπο μπορεί να προκαλέσει την κατάρρευση ενός συστήματος, το οποίο είναι επωφελές τόσο για μας όσο και για εσάς.»

— Πρακτικά της συνεδρίασης της 20ής Απριλίου 1983, των μελών της συμφωνίας ανταλλαγής: όπου έχει καταγραφεί η άρνηση του προέδρου της συνεδρίασης να αποδεχτεί τη μεταβίβαση σε τρίτους των στοιχείων που αφορούν τους κατασκευαστές, για τους ακόλουθους λόγους:

- «Είναι πρόσφατος ο στατιστικός πόλεμος του έλαβε χώρα στον τομέα του εμπορίου αυτοκινήτων οχημάτων. Η δημοσίευση των μεριδίων αγοράς θα προκαλέσει ενδεχομένως παρόμοιες επιπτώσεις και, συνεπώς, η διατήρηση της συμφωνίας ανταλλαγής εξαρτάται από την ύπαρξη φιλικών σχέσεων μεταξύ των συμμετεχόντων.»
- «Η συμφωνία ανταλλαγής βασίστηκε και βασίζεται ακόμη στην ιδέα ότι, παραδείγματος χάρη, η Massey—Ferguson και η International Harvester, οι οποίες αγοράστηκαν από την CASE το 1985, θα ανταλλάσσουν τα στοιχεία/εγγραφές τους. Συνεπώς, η συμφωνία ανταλλαγής μπορεί να θεωρείται ως συλλογή αποφάσεων ανταλλαγών.»
- Επιστολή της ΑΕΑ της 27ης Μαΐου 1983 στην National Farmers' Union:
 «Όσον αφορά την παροχή λεπτομερέστερων πληροφοριών, υπάρχουν δυσκολίες τις οποίες αδυνατούμε να παρακάμψουμε. Τα εμπορικά στατιστικά στοιχεία που μας μεταβιβάζονται χαρακτηρίζονται άκρως εμπιστευτικά και απαγορεύεται η κοινολόγησή τους χωρίς τη συναίνεση όλων των μερών.»

- (23) Τα μέρη εξέτασαν την πιθανότητα να ανακοινωθούν στον τύπο τα σχετικά με την αγορά στοιχεία. Ωστόσο, μέχρι τον Απρίλιο 1987, δημοσιεύθηκαν μόνο τα συνολικά στοιχεία για τη βιομηχανία που αναφέρονται στο σύνολο του Ηνωμένου Βασιλείου και στις περιφέρειες MAFF. Από τον Απρίλιο 1987 έως τον Οκτώβριο 1988, διάστημα κατά το οποίο αποφασίστηκε από τα μέρη η αναστολή των εργασιών της συμφωνίας ανταλλαγής λόγω της διαδικασίας που κινήθηκε από την Επιτροπή, δημοσιεύθηκαν, με καθυστέρηση τριών μηνών, τα στοιχεία σχετικά με τα μερίδια αγοράς των μεμονωμένων μερών για το σύνολο του Ηνωμένου Βασιλείου, σε ετήσια και τριμηνιαία βάση. Όλες οι άλλες πληροφορίες που διαθέτουν τα μέρη παραμένουν εμπιστευτικές.

Στοιχεία σχετικά με τις πωλήσεις που πραγματοποιούν οι αντιπρόσωποι μιας εταιρείας

- (24) Η ΑΕΑ και η SIL, εκτός των στοιχείων για τις πωλήσεις των ανταγωνιστών, παρέχουν σε κάθε κατασκευαστή μεμονωμένα, πληροφορίες σχετικά με τις πωλήσεις που πραγματοποιούν οι αντιπρόσωποί τους.
- (25) Οι εν λόγω πληροφορίες σχετικά με τις πωλήσεις των αντιπροσώπων μιας εταιρείας λαμβάνονται επίσης από το έντυπο V55. Τα έντυπα V55 επιτρέπουν τον προσδιορισμό του ποσοστού του κάθε ελκυστήρα με μια απλή σύγκριση των στοιχείων παράδοσης/εγγραφής. Στο έντυπο V55 περιέχονται πληροφορίες σχετικά με τον αριθμό διάταξης, αριθμό πλαισίου, γενικό αντιπρόσωπο, τοπικό αντιπρόσωπο (εφόσον είναι διαφορετικά πρόσωπα) και τον πενταψήφιο ταχυδρομικό κώδικα του τελικού αγοραστή.
- (26) Υπάρχουν δύο τύποι εντύπων V55: ο τύπος V55/1—4, που είναι ήδη συμπληρωμένος και τον χρησιμοποιούν οι αντιπρόσωποι για την εγγραφή όλων των νέων

ελκυστήρων που παραδίδονται από τους προμηθευτές τους στο Ηνωμένο Βασίλειο, και ο τύπος V55/5, τον οποίο συμπληρώνουν οι μεμονωμένοι εισαγωγείς για την εγγραφή των νέων ελκυστήρων που εισάγονται στο Ηνωμένο Βασίλειο.

Τα έντυπα εγγραφής V55/1-4 αναλύονται από την SIL, η οποία παρέχει, μετά από αίτηση, σε κάθε μεμονωμένο κατασκευαστή τα ακόλουθα στοιχεία σχετικά με τις πωλήσεις που έχουν πραγματοποιήσει οι αντιπρόσωποί του:

- ανάλυση τάσεων: σύγκριση των πωλήσεων μιας εταιρείας σε σχέση με τις συνολικές βιομηχανικές πωλήσεις σε επίπεδο εθνικό, περιοχών MAFF, διαμερισμάτων, ζωνών δραστηριότητας αντιπροσώπων και τομέων ταχυδρομικών κωδίκων ανά κατηγορία προϊόντων (ιπποδύναμη) και σε μηνιαία βάση. Οι εν λόγω μηνιαίες αναλύσεις τάσεων, σε επίπεδο ζωνών δραστηριότητας αντιπροσώπων και τομέων ταχυδρομικών κωδίκων, αναφέρονται σε τόσο μικρό αριθμό πωλήσεων για κάθε συγκεκριμένη κατηγορία προϊόντων, ώστε να μην αποκλείεται η δυνατότητα προσδιορισμού των πωλήσεων που πραγματοποιούνται από τους ανταγωνιστές στις μικρές αυτές γεωγραφικές ζώνες,
 - ανάλυση εισαγωγών: με την ανάλυση αυτή προσδιορίζεται ο αριθμός των ελκυστήρων που εισάγονται από άλλους αντιπροσώπους στη ζώνη δραστηριότητας δεδομένου αντιπροσώπου, και γίνεται σύγκριση των εν λόγω εισαγωγών με τις πωλήσεις που πραγματοποιεί ο τοπικός αντιπρόσωπος εντός της ζώνης δραστηριότητάς του,
 - ανάλυση εξαγωγών: με την ανάλυση αυτή προσδιορίζεται ο αριθμός των ελκυστήρων που εξάγονται από δεδομένο αντιπρόσωπο στις ζώνες δραστηριότητας άλλων αντιπροσώπων, και γίνεται σύγκριση των εν λόγω εξαγωγών με τις εγχώριες πωλήσεις του αντιπροσώπου εντός της ζώνης δραστηριότητάς του,
 - ανάλυση των πωλήσεων των αντιπροσώπων: η ανάλυση αυτή επιτρέπει στους κατασκευαστές να προσδιορίζουν τις πωλήσεις που πραγματοποιούν αντιπρόσωποι σε δεδομένο τομέα ταχυδρομικού κώδικα, και να συγκρίνουν τις αντίστοιχες πωλήσεις τους με το σύνολο των βιομηχανικών πωλήσεων που πραγματοποιήθηκαν στο συγκεκριμένο αυτό τομέα.
- (27) Τέλος, μέχρι την 1η Σεπτεμβρίου 1988, τα έντυπα εγγραφής V55/5 που χρησιμοποιούντο για την εισαγωγή νέων ελκυστήρων στο Ηνωμένο Βασίλειο, μεταβιβάζοντο από την SIL στους διαφόρους κατασκευαστές. Τα έντυπα αυτά επιτρέπουν στους κατασκευαστές να γνωρίζουν τον εισαγωγέα, τον αριθμό διάταξης των εισαγόμενων ελκυστήρων, τον τύπο και βάση των στοιχείων αυτών να προσδιορίζουν την προέλευση κάθε εισαγόμενου ελκυστήρα, δηλαδή τον αντιπρόσωπο σε άλλο κράτος μέλος εφόσον πρόκειται για εισαγωγή από την Κοινότητα. Συνεπώς, τα έγγραφα V55/5 επιτρέπουν στους κατασκευαστές να γνωρίζουν την πηγή παράλληλης εισαγωγής ελκυστήρων στη βρετανική αγορά. Η μεταβίβαση των εν λόγω εντύπων από την SIL στους κατασκευαστές σταμάτησε την 1η Σεπτεμβρίου 1988.

(28) Η SIL περιέγραψε το σύστημα, στο τηλετύπημα που απέστειλε στην John Deere το 1984, ως εξής: «Στη βάση δεδομένων μας είναι καταχωρημένοι όλοι, οι ελκυστήρες που είναι εγγεγραμμένοι στο υπουργείο Μεταφορών και κυκλοφορούν στους βρετανικούς δρόμους, δηλαδή το 98 % των ελκυστήρων που υπάρχουν στο Ηνωμένο Βασίλειο ανεξάρτητα της προέλευσής τους (με ιπποδύναμη μεγαλύτερη των 30 ίππων). Συγκεντρώνουμε επίσης, για λογαριασμό των εταιρειών μερών της συμφωνίας ανταλλαγής, τα στοιχεία σχετικά με τα σημεία πωλήσεων των ελκυστήρων και αποστέλλουμε σε κάθε εταιρεία τα βασικά έντυπα εγγραφής. Κατ' αυτόν τον τρόπο, όταν ένας ελκυστήρας της John Deere εισαχθεί από αντιπρόσωπο της Κοινότητας, η John Deere Ηνωμένου Βασιλείου ενημερώνεται σχετικά με τα έγγραφα που αφορούν τον ελκυστήρα (αριθμός διάταξης, κ.λπ.).»

(29) Σε έκθεση της Massey Ferguson με ημερομηνία 4 Μαΐου 1981, το σύστημα περιγράφεται ως εξής: το σύστημα αυτό μας επιτρέπει να εντοπίζουμε και να ελέγχουμε τα στοιχεία εγγραφής όλων των ελκυστήρων Massey—Ferguson καθώς και ορισμένων προϊόντων που διανέμονται από την Massey—Ferguson (UK) Ltd στους αντιπροσώπους στο Ηνωμένο Βασίλειο. Έχουμε επίσης, σαφή εικόνα των στοιχείων εγγραφής για μονάδες παλαιότερων αποστολών και των στοιχείων που αφορούν την πρώτη εγγραφή μονάδων που έχουν αποσταλεί πρόσφατα. Ωστόσο, σημαντικότερο είναι το γεγονός ότι μας παρέχεται η δυνατότητα να γνωρίζουμε κάθε νέα εγγραφή προϊόντων Massey—Ferguson και αριθμών διάταξης σε έντυπα V55/5, ιδίως μετά τις πρόσφατες δραστηριότητες παράλληλης εισαγωγής.

(30) Κατά τη διάρκεια των ερευνών, ανακαλύφθηκαν έγγραφα στα οποία αποδεικνύεται ότι ορισμένα μέρη της συμφωνίας ανταλλαγής χρησιμοποίησαν τα έντυπα V55/5, τα οποία τους μεταβιβάζονται από την SIL, για να εντοπίσουν την πηγή των παράλληλων εισαγωγών και να σταματήσουν τις εισαγωγές αυτές, οι οποίες προέρχονται από τα άλλα κράτη μέλη. Τα εν λόγω έγγραφα συνίστανται στα έγγραφα που περιέχονται στο παράρτημα 3 του εγγράφου των αιτιάσεων της Επιτροπής καθώς και σε εκείνα που παρασχεθήκαν στα ενδιαφερόμενα μέρη μετά την ακρόαση από την Επιτροπή με επιστολή της 22ας Μαΐου 1989 (έγγραφα αριθ. 1, 5 έως 8, 16 και 24 έως 48).

Αναστολή της συμφωνίας ανταλλαγής

(31) Στις 24 Νοεμβρίου 1988, μετά την ανακοίνωση των αιτιάσεων της Επιτροπής της 11ης Νοεμβρίου 1988, αποφασίστηκε από τα μέρη η αναστολή της συμφωνίας ανταλλαγής. Η εταιρεία Watveare, εισαγωγέας των ελκυστήρων Deutz, αποχώρησε από τη συμφωνία ανταλλαγής το Δεκέμβριο 1988.

(32) Η Επιτροπή, μετά την ακρόαση, ενημέρωσε τα μέρη σχετικά με τη θέση της με επιστολή της με ημερομηνία 25 Οκτωβρίου 1989. Η εν λόγω θέση, όπως οριστικοποιήθηκε στις 28 Νοεμβρίου 1989, έγινε καταρχήν δεκτή από δύο μέρη, την Watveare και την Case.

(33) Στις 12 Μαρτίου 1990, τα ακόλουθα πέντε μέρη: Ford, Fiat, John Deere, Renault και Massey-Ferguson κοινοποίησαν τροποποιημένη συμφωνία ανταλλαγής, την οποία αποκάλεσαν «UK Tractor Registration Data System». Στις 9 Ιουλίου 1990, η Massey-Ferguson ανακοίνωσε στην Επιτροπή ότι και αυτή αποδέχεται επίσης θέση της Επιτροπής της 28ης Μαρτίου 1990 για αρνητική πιστοποίηση ή/και απαλλαγή.

Τα αρχικώς τέσσερα και σήμερα τρία εναπομείναντα μέρη κοινοποίησαν σύστημα ανταλλαγής πληροφοριών, το οποίο δεν είχαν ακόμη θέσει σε εφαρμογή. Στη νέα αυτή συμφωνία ανταλλαγής προβλέπεται ο περιορισμός των παρεχόμενων πληροφοριών, οι οποίες όμως θα συνεχίσουν να αναφέρονται στις πωλήσεις και στα μερίδια αγοράς των μερών για περιόδους μικρότερες του ενός έτους, δηλαδή σε μηνιαία βάση και σε επίπεδο εθνικό, περιφερειών MAFF, μορφών εκμετάλλευσης γης, διαμερισμάτων, ζωνών δραστηριότητας αντιπροσώπων και τομέων ταχυδρομικών κωδίκων. Τα στοιχεία αυτά παρέχονται επίσης κατανεμημένα σε κατηγορίες βάσει των τύπων των οχημάτων. Προβλέπεται επίσης η παροχή, σε κάθε μέρος της τροποποιημένης συμφωνίας, πληροφοριών σχετικά με τους αριθμούς πλαισίου και τις ημερομηνίες εγγραφής των ελκυστήρων τους που έχουν πωληθεί. Οι λεπτομέρειες σχετικά με την τροποποιημένη συμφωνία ανταλλαγής περιλαμβάνονται στο παράρτημα 2 της νέας κοινοποίησης.

II. ΝΟΜΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ

Α. Νομική εκτίμηση δυνάμει του άρθρου 85 παράγραφος 1 της συνθήκης της συμφωνίας ανταλλαγής όπως λειτουργούσε πριν την κοινοποίηση και όπως παρουσιάζεται στην κοινοποίηση της 4ης Ιανουαρίου 1988

(34) Η ΑΕΑ και τα αρχικώς οκτώ και σήμερα επτά μέρη της συμφωνίας ανταλλαγής είναι (1) μέρη σε συμφωνία κατά την έννοια του άρθρου 85 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΟΚ. Τα μέρη συμφώνησαν για ένα κοινό σύστημα οργάνωσης των περιοχών ευθύνης κάθε συναλλασσόμενου και η ΑΕΑ είναι δυνατόν να μεταβιβάζει τα στοιχεία σχετικά με τις πωλήσεις του κάθε μέρους μόνον εφόσον γίνεται αποδεκτή η αρχή της ανταλλαγής από όλα τα μέρη. Η εν λόγω συμφωνία επισημοποιήθηκε μετά την κοινοποίηση της ΑΕΑ σχετικά με συμφωνία ανταλλαγής πληροφοριών τον Ιανουάριο 1988. Όσον αφορά τα στοιχεία λιανικών πωλήσεων των αντιπροσώπων κάθε μέρους, η κοινοποίησή τους βασίζεται επίσης σε συμφωνία μεταξύ του κάθε μέρους αφενός και της ΑΕΑ και της SIL αφετέρου. Όλα αυτά τα στοιχεία παρέχονται από την ΑΕΑ και την SIL έναντι καταβολής τελών. Η SIL είναι εταιρεία πληροφορικής η οποία παρέχει τις υπηρεσίες της στην ΑΕΑ και τα οκτώ συμβεβλημένα μέρη. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή δεν θεωρεί απαραίτητη την κίνηση της διαδικασίας όσον αφορά την SIL.

(1) Η χρήση του ενεστώτα δικαιολογείται από το γεγονός ότι η κοινοποίηση της 4ης Ιανουαρίου 1988 δεν έχει ανακληθεί μετά την τροποποιημένη κοινοποίηση της 12ης Μαρτίου 1990.

Στοιχεία σχετικά με τις πωλήσεις του κάθε ανταγωνιστή

- (35) Η Επιτροπή, για την αξιολόγηση της πλευράς εκείνης της συμφωνίας ανταλλαγής που αφορά τον προσδιορισμό των πωλήσεων των μεμονωμένων μερών, λαμβάνει υπόψη:

— τη διάρθρωση της αγοράς:

— την υψηλή συγκέντρωση: τέσσερις εταιρείες κατέχουν σχεδόν το 80 % της αγοράς, επτά εταιρείες το 87 με 88 % της αγοράς, ακόμη υψηλότερος βαθμός συγκέντρωσης για τις μικρότερες γεωγραφικές ζώνες ή για ορισμένες κατηγορίες προϊόντων τα μέρη είναι επίσης οι μεγαλύτεροι προμηθευτές στις άλλες κοινοτικές αγορές, διαφορά και κατανομή των μεριδίων αγοράς που κατέχουν τα μη μέρη, τα οποία συνολικά ελέγχουν γύρω στο 12 % της αγοράς,

— τις τεράστιες δυσκολίες πρόσβασης στην αγορά: ανάγκη για εκτεταμένο δίκτυο διανομής και υπηρεσιών, χαμηλός όγκος και στάσιμη/παρακμάζουσα αγορά, πλεονεκτήματα από τη φύση των προϊόντων των ήδη εγκατεστημένων προμηθευτών και τις συνέπειες της συμφωνίας ανταλλαγής πληροφοριών,

— την απουσία σημαντικού μεγέθους εισαγωγών από χώρες εκτός Κοινότητας, αγροτικών ελκυστήρων ισχύος μεγαλύτερης των 30 ίππων,

— τη φύση των ανταλλασσόμενων πληροφοριών: δηλαδή τον ακριβή όγκο των λιανικών πωλήσεων και των μεριδίων αγοράς που αποτελούν επαγγελματικό απόρρητο μεταξύ πραγματικών ανταγωνιστών σε μια αγορά υψηλής συγκέντρωσης,

— τον λεπτομερή χαρακτήρα των ανταλλασσόμενων πληροφοριών: δηλαδή τις λεπτομερείς κατανομές ανά τύπο προϊόντος, ανά μικρές γεωγραφικές ζώνες αλλά και ανά χρονικές περιόδους μικρότερες του ενός έτους, π.χ. ημερήσια, μηνιαία και τριμηνιαία ενημέρωση σχετικά με σημαντικούς τομείς δραστηριότητας στην αγορά των ανταγωνιστών,

— το γεγονός ότι τα μέρη συναντώνται τακτικά μέσω της επιτροπής της ΑΕΑ διαθέτοντας έτσι ένα χώρο επαφών.

- (36) Η συμφωνία ανταλλαγής οδηγεί στον περιορισμό του ανταγωνισμού για δύο λόγους:

α) Παρεμπόδιση του συγκεκαλυμμένου ανταγωνισμού σε μια αγορά υψηλής συγκέντρωσης

- (37) Η συμφωνία ανταλλαγής περιορίζει τον ανταγωνισμό μεταξύ των προμηθευτών σε μια αγορά υψηλής συγκέντρωσης, επειδή δημιουργεί συνθήκες διαφάνειας, οι οποίες ενδεχομένως αποτρέπουν τις εναπομένουσες δραστηριότητες συγκεκαλυμμένου ανταγωνισμού μεταξύ των προμηθευτών, λόγω της ευχερούς αποκάλυψης κάθε δραστηριότητας μεμονωμένου ανταγωνισμού. Σε αυτή την αγορά υψηλής συγκέντρωσης, ο συγκεκαλυμμένος ανταγωνισμός αποτελεί ουσιαστικά το στοιχείο εκείνο της αβεβαιότητας και του απορρήτου μεταξύ των κύριων προμηθευτών, όσον αφορά τις συνθήκες αγοράς, χωρίς το οποίο δεν

είναι δυνατή η διεξαγωγή αποτελεσματικής ανταγωνιστικής δραστηριότητας.

Σε τέτοιου είδους αγορές, η αβεβαιότητα και το απόρρητο μεταξύ των προμηθευτών συνιστούν ζωτικούς παράγοντες του ανταγωνισμού. Πράγματι, ο ενεργός ανταγωνισμός υπό αυτές τις συνθήκες αγοράς καθίσταται εφικτός μόνον εφόσον κάθε ανταγωνιστής είναι δυνατόν να διατηρεί μυστικές τις ενέργειές του ή ακόμη να παραπλανεί τους αντιπάλους του.

Ωστόσο ο συλλογισμός αυτός δεν αρνείται σε καμία περίπτωση τα πλεονεκτήματα που συνεπάγεται η διαφάνεια σε μια ανταγωνιστική αγορά, η οποία χαρακτηρίζεται από μεγάλο αριθμό αγοραστών και πωλητών. Στις αγορές χαμηλής συγκέντρωσης, η διαφάνεια εντείνει τον ανταγωνισμό στο μέτρο που οι καταναλωτές επιλέγουν έχοντας πλήρη γνώση των προσφερόμενων αγαθών. Πρέπει όμως να επισημανθεί ότι η βρετανική αγορά ελκυστήρων δεν είναι χαμηλής συγκέντρωσης και η εν λόγω διαφάνεια δεν σχετίζεται σε καμία περίπτωση με τους καταναλωτές και το όφελός τους. Αντιθέτως, η υψηλού βαθμού διαφάνεια μεταξύ των προμηθευτών στη βρετανική αγορά ελκυστήρων, η οποία απορρέει από τη συμφωνία ανταλλαγής, αφαιρεί από έναν ανταγωνιστή τη δυνατότητα αιφνιδιασμού των αντιπάλων του εφόσον μειώνεται ο χρόνος αντίδρασής τους, με αποτέλεσμα να περιορίζονται τα προσωρινά πλεονεκτήματα που συνεπάγεται μια τέτοια ενέργεια. Εφόσον κάθε πρωτοβουλία γίνεται αισθητή μέσω της κοινοποίησης της αύξησης των πωλήσεων, το αποτέλεσμα είναι ότι σε περίπτωση μείωσης των τιμών ή οποιασδήποτε άλλης εμπορικής στρατηγικής μιας εταιρείας, οι άλλες αντιδρούν άμεσα και έτσι εκμηδενίζονται τα οφέλη στα οποία ήλπιζε η εν λόγω εταιρεία. Θεωρείται πιθανό να εμφανιστεί αυτό το αποτέλεσμα της εξουδετέρωσης και, ως εκ τούτου, σταθεροποίησης των θέσεων στην αγορά των μερών του ολιγοπωλίου, δεδομένου ότι καμία εξωτερική ανταγωνιστική δραστηριότητα δεν ασκεί πιέσεις στα μέρη της συμφωνίας ανταλλαγής, εκτός των παράλληλων εισαγωγών, οι οποίες όμως παρακολουθούνται όπως ήδη αναφέρθηκε.

- (38) Η βρετανική αγορά ελκυστήρων χαρακτηρίζεται σαφώς από υψηλό βαθμό συγκέντρωσης και στην αγορά αυτή ο ανταγωνισμός είναι ήδη ασθενής λόγω του ότι:

— τέσσερις δεσπόζουν στην αγορά κατέχοντας από κοινού μερίδιο της τάξης του 80 % περίπου,

— οι εν λόγω τέσσερις εταιρείες έχουν συνάψει μαζί με άλλους τέσσερις πολύ γνωστούς προμηθευτές, οι οποίοι διεκδικούσαν τις θέσεις τους στην αγορά, συμφωνία ανταλλαγής πληροφοριών. Με αυτό τον τρόπο, δημιουργήθηκε τεχνητά ένα ολιγοπώλιο μεταξύ των οκτώ, και σήμερα επτά καλύτερα εδραιωμένων στην αγορά ανταγωνιστών μέσω της παροχής πληροφοριών σχετικά με κάθε αλλαγή ως προς τους όγκους πωλήσεων και τα μερίδια αγοράς σε επίπεδο κατασκευαστών και αντιπροσώπων,

— αυτοί οι οκτώ, και σήμερα επτά, προμηθευτές δραστηριοποιούνται σε όλες τις άλλες κοινοτικές αγορές και διαθέτουν μακροχρόνια εμπειρία σχετικά με το εμπόριο και τα προσφερόμενα προϊόντα στη βρετανική αγορά. Ειδικότερα, η γνώση των τιμών που καθορίζει κάθε μέρος δεν παρου-

σιάζει δυσκολίες επειδή στον εν λόγω βιομηχανικό τομέα υπάρχουν τιμοκατάλογοι και με μια απλή τηλεφωνική συνδιάλεξη μπορεί οποιοσδήποτε να πληροφορηθεί το γενικό επίπεδο της πολιτικής χαμηλών τιμών που εφαρμόζεται από το δίκτυο αντιπροσώπων του κάθε κατασκευαστή. Είναι επίσης δυνατή η ενημέρωση μέσω πελατών, οι οποίοι πληροφορούν τους αντιπροσώπους σχετικά με τις τιμές των ανταγωνιστών σε συγκεκριμένη γεωγραφική ζώνη,

- η αγορά προστατεύεται από τον εξωτερικό ανταγωνισμό εξαιτίας του γεγονότος ότι υπάρχουν μεγάλες δυσκολίες πρόσβασης καθώς και λόγω του ότι οι εισαγωγείς από τρίτες χώρες είναι ασημαντες.

(39) Επιπλέον, η ζήτηση παρουσιάζει μεγάλο βαθμό διασποράς. Υπάρχουν πολλοί αγοραστές, εκ των οποίων η πλειοψηφία δεν έχει τη δυνατότητα αγοράς ελκυστήρων σε άλλα κράτη μέλη (δυσκολίες μεταφοράς, διατυπώσεις κατά την εισαγωγή, εγγραφή, υπηρεσίες κ.λπ.). Έτσι, η δυνατότητα μετατόπισης της ζήτησης προς τις αγορές αυτές είναι πολύ χαμηλή. Συνεπώς, η άσκηση ανταγωνιστικής πίεσης από την πλευρά της ζήτησης στη μικρή ομάδα προμηθευτών που είναι εγκατεστημένοι στο Ηνωμένο Βασίλειο δεν είναι ισχυρή και ως εκ τούτου, εδραιώνει την οικονομική τους θέση στην αγορά.

(40) Συνεπώς, στη βρετανική αγορά ελκυστήρων, τα μόνα στοιχεία που είναι σημαντικά αλλά είναι δύσκολο να αποκτηθούν είναι αυτά που αφορούν τον ακριδή όγκο των πωλήσεων κάθε κατασκευαστή/αντιπροσώπου, στοιχεία που έχουν όμως ιδιαίτερη σημασία εφόσον επιτρέπουν τον άμεσο προσδιορισμό κάθε αλλαγής του όγκου των πωλήσεων και των μεριδίων αγοράς που κατέχει κάθε μέρος του ολιγοπωλίου και κάθε αντιπρόσωπος σε επίπεδο ζωνών δραστηριότητας αντιπροσώπων. Η γνώση των στοιχείων αυτών παρέχει σε κάθε μέρος και αντιπρόσωπο τη δυνατότητα άμεσης αντίδρασης και, συνεπώς, εξουδετέρωσης της οποιασδήποτε πρωτοβουλίας την οποία αναλαμβάνει ένα μέρος/αντιπρόσωπος του ολιγοπωλίου προκειμένου να αυξήσει τις πωλήσεις του [βλέπε αιτιολογική σκέψη (37)]. Ωστόσο το πρακτικό αποτέλεσμα είναι να αναλαμβάνονται ελάχιστες πρωτοβουλίες του είδους αυτού ακριβώς επειδή κάθε προμηθευτής γνωρίζει πολύ καλά ποια είναι η θέση των άλλων και ξέρει ότι κάθε πρωτοβουλία του θα εντοπιστεί από τους άλλους λόγω της διαφάνειας του συστήματος.

(41) Οι εξαιρετικά λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με τις λιανικές πωλήσεις, ανά προϊόν και ανά γεωγραφική ζώνη [βλέπε αιτιολογικές σκέψεις (17) έως (23)], παρέχουν σε κάθε κατασκευαστή και αντιπρόσωπο πλήρη και λεπτομερή στοιχεία σχετικά με την αγορά (παρέχεται πλήρης κάλυψη και ακρίβεια στοιχείων) σε ημερήσια, μηνιαία, τριμηνιαία βάση. Συνεπώς, κάθε μέρος έχει τη δυνατότητα:

- να προσδιορίζει με ακρίβεια τις θέσεις στην αγορά και τις επιδόσεις των αντιπάλων του καθώς και να παρακολουθεί, σε μόνιμη βάση, την εξέλιξη των εν λόγω θέσεων,
- να γνωρίζει κάθε αύξηση των λιανικών πωλήσεων που επιτυγχάνεται από έναν αντίπαλό του, να

εντοπίζει τη γεωγραφική ζώνη στην οποία λαμβάνει χώρα η αύξηση αυτή, να εξακριβώνει τους τύπους των μηχανημάτων που συμβάλλουν στην αύξηση και, τέλος, να ελέγχει εάν και σε ποιο βαθμό η πολιτική τιμών ή άλλη στρατηγική μάρκετινγκ που εφαρμόζουν οι αντίπαλοί του είναι αποδοτική,

- να περιορίζει στο ελάχιστο δυνατό τον ανταγωνισμό σε επίπεδο τιμών, επιτρέποντας στους αντιπροσώπους του να αντιδρούν σε κάθε μείωση της τιμής ή άλλης στρατηγικής αγοράς επιλεκτικά, περιορίζοντας την αντεπίθεσή τους στο ελάχιστο απαιτούμενο όριο και για το συγκεκριμένο προϊόν και γεωγραφική ζώνη, και εξασφαλίζοντας παράλληλα την επίτευξη του συγκεκριμένου στόχου,

- να αντιδρούν άμεσα σε κάθε περίπτωση αλλαγής των θέσεων στην αγορά.

(42) Η συμφωνία ανταλλαγής επιτρέπει στις εδραιωμένες εταιρείες και στους αντιπροσώπους που κατέχουν σημαντικά μερίδια αγοράς (δηλαδή στις τέσσερις μεγαλύτερες εταιρείες που κατέχουν το 80 % περίπου της βρετανικής αγοράς) να υπερασπίσουν τις θέσεις τους στην αγορά με τρόπο αποτελεσματικότερο από ότι στην περίπτωση που δεν υπάρχει η λεπτομερής ενημέρωση τους σχετικά με τις λιανικές πωλήσεις των αντιπάλων τους και τις μεταβολές των εν λόγω πωλήσεων. Η ευρύτερη κάλυψη της αγοράς και ο μεγαλύτερος όγκος των πωλήσεων των εν λόγω εταιρειών και αντιπροσώπων παρέχουν σε αυτούς το πλεονέκτημα της καλύτερης γνώσης της αγοράς, το οποίο ενισχύεται ακόμη από το γεγονός ότι μπορούν να αντιδρούν αποτελεσματικότερα σε κάθε αύξηση των πωλήσεων που επιτυγχάνουν οι μικρότεροι ανταγωνιστές στην αγορά. Αυτό επιβεβαιώνεται από το γεγονός ότι, κατά την περίοδο της συμμετοχής τους στη συμφωνία ανταλλαγής, οι τέσσερις μεγαλύτεροι προμηθευτές κατάφεραν να διατηρήσουν το από κοινού μερίδιο της αγοράς τους έναντι των υπολοίπων μελών στη βρετανική αγορά.

(43) Η μη ύπαρξη της συμφωνίας ανταλλαγής θα υποχρέωνε τις εταιρείες να ανταγωνίζονται σε μια αγορά, η οποία χαρακτηρίζεται από αβεβαιότητα όσον αφορά τον ακριδή τόπο, βαθμό και μέσα επίθεσης των αντιπάλων τους. Η αβεβαιότητα αυτή αποτελεί συνηθισμένο κίνδυνο του ανταγωνισμού και τον ενισχύει, δεδομένου ότι στην περίπτωση αυτή η αντίδραση και η μείωση των τιμών δεν μπορεί να περιοριστεί στον ελάχιστο απαιτούμενο βαθμό για την υπεράσπιση μιας εδραιωμένης θέσης. Η αβεβαιότητα επιβάλλει στις εταιρείες εντονότερη ανταγωνιστική δραστηριότητα από αυτή που θα ανέπτυξαν εάν γνώριζαν την ελάχιστη απαιτούμενη αντίδραση για την αντιμετώπιση του ανταγωνισμού. Θα ήταν, συνεπώς, υποχρεωμένοι να υπερβαίνουν τα όρια της ελάχιστης απαιτούμενης προσπάθειας προσφέροντας, για παράδειγμα, ευνοϊκότερες εκπτώσεις με στόχο τη ρευστοποίηση των αποθεμάτων τους ή προσφέροντας σε χαμηλές τιμές περισσότερα προϊόντα σε περισσότερες γεωγραφικές ζώνες. Η συμφωνία ανταλλαγής περιορίζει την αβεβαιότητα αποκαλύπτοντας τις ενέργειες όλων των συμμετεχόντων ανταγωνιστών, οι οποίοι αντιπροσωπεύουν το 87 με 88 % της βρετανικής αγοράς και, συνεπώς, αποτρέπει κάθε δραστηριότητα συγκαλυμμένου ανταγωνισμού.

- 6) Αύξηση των εμποδίων πρόσβασης στην αγορά για τα μη μέρη
- (44) Η συμφωνία ανταλλαγής, πέρα από τη μείωση του ανταγωνισμού μεταξύ των μερών και των αντιπροσώπων τους, οδηγεί και στον περιορισμό του ανταγωνισμού μεταξύ μερών και μη μερών στη συμφωνία ανταλλαγής, έστω και αν όλοι οι κατασκευαστές και εισαγωγείς μπορούν, καταρχήν, να συμμετέχουν σ' αυτή.
- (45) Ο προμηθευτής που επιλέγει να μη συμμετάσχει στη συμφωνία ανταλλαγής βρίσκεται σε μειονεκτική θέση εφόσον δεν έχει στη διάθεσή του τις ακριβείς και λεπτομερείς πληροφορίες που αφορούν τους άλλους προμηθευτές και τις οποίες διαθέτουν τα μέρη της εν λόγω συμφωνίας. Η λεπτομερής ενημέρωση όσον αφορά τη διάρθρωση των πωλήσεων ελκυστήρων στη βρετανική αγορά βελτιώνει την ικανότητα των μερών να υπερασπίζονται τις θέσεις τους έναντι των εταιρειών μη μερών.
- (46) Ο προμηθευτής που επιλέγει να συμμετάσχει στη συμφωνία ανταλλαγής οφείλει να αποκαλύπτει τον ακριβή όγκο των λιανικών πωλήσεων που επιτυγχάνει ανά προϊόν και ανά μικρή γεωγραφική ζώνη. Το αποτέλεσμα είναι ότι οι προμηθευτές που κατέχουν σημαντικά μερίδια αγοράς και διαθέτουν εκτεταμένο δίκτυο αντιπροσώπων ενημερώνονται σχετικά και προσδιορίζουν το βαθμό διείσδυσης στην αγορά κάθε νέου μέρους. Αυτές οι πληροφορίες επιτρέπουν στους ήδη εδραιωμένους προμηθευτές να υπερασπίζονται τις θέσεις τους στην αγορά, προβαίνοντας στις κατάλληλες κινήσεις για τον περιορισμό του νέου μέρους.
- (47) Ως εκ τούτου, για έναν μικρό προμηθευτή, η συμμετοχή του ή όχι στη συμφωνία ανταλλαγής δεν προσφέρει παρά μόνο μειονεκτήματα. Και στις δύο περιπτώσεις, αυτοί που επωφελούνται είναι οι μεγάλοι προμηθευτές, οι οποίοι συμμετέχουν ήδη στη συμφωνία ανταλλαγής. Η παρουσία των μικρών προμηθευτών στη συμφωνία ανταλλαγής αποδεικνύει, πράγματι, ότι οι εν λόγω προμηθευτές δεν κατάφεραν να απειλήσουν τις θέσεις των τεσσάρων μεγάλων δηλαδή της Ford, της Case, της Massey-Ferguson και της John Deere, και ότι η αύξηση των μεριδίων αγοράς είναι εφικτή μόνο μέσω της συγχώνευσης με ανταγωνιστές, όπως άλλωστε προκύπτει και από την πρόσφατη εξαγορά της Ford από την Fiat. Συνεπώς, η συμμετοχή των τεσσάρων μικρότερων προμηθευτών μπορεί να εξηγηθεί μόνο από την υπόθεση ότι η βρετανική συμφωνία ανταλλαγής αποτελεί τμήμα ενός δικτύου παρόμοιων συμφωνιών ανταλλαγής σε άλλα κράτη μέλη και ότι οι οκτώ προμηθευτές συμμετέχουν σε διάφορες συμφωνίες ανταλλαγής βάσει της αρχής της αμοιαιδιότητας. Διεξάγονται, επί του παρόντος, έρευνες σχετικά με τις συμφωνίες αυτές.
- (48) Κατά συνέπεια, η συμφωνία ανταλλαγής παρέχει στα μέρη της τη δυνατότητα να αποτρέπουν αποτελεσματικά κάθε νέα ανταγωνιστική δραστηριότητα και να περιορίζουν την επέκταση των λοιπών προμηθευτών, που δεν είναι μέρη της συμφωνίας ανταλλαγής, στη βρετανική αγορά. Αυτό αποτελεί σοβαρό περιορισμό

της ανάπτυξης του ανταγωνισμού σε μια αγορά υψηλής συγκέντρωσης η οποία ήδη χαρακτηρίζεται από μεγάλες δυσκολίες πρόσβασης, επιτρέπει δε στα μέρη της συμφωνίας ανταλλαγής να έχουν τη δυνατότητα να μεγιστοποιούν συνολικά τα κέρδη τους σε βάρος των αγροτών. Ο περιορισμός αυτός βλάπτει κυρίως τους μικρούς προμηθευτές από άλλα κράτη μέλη, οι οποίοι δεν είναι σε θέση να διεισδύσουν στη βρετανική αγορά εφόσον επιθυμούν να αρχίσουν ή να αυξήσουν τις πωλήσεις τους στην αγορά αυτή.

γ) Τα κυριότερα επιχειρήματα των μερών

- (49) Τα μέρη υποστήριξαν ότι η συμφωνία ανταλλαγής βασίζεται στα στοιχεία σχετικά με τις εγγραφές των ελκυστήρων στο υπουργείο Μεταφορών, τα οποία διατίθενται στο βιομηχανικό τομέα από το βρετανικό υπουργείο Μεταφορών, και ότι τα εν λόγω στοιχεία δεν καλύπτονται από το εμπορικό απόρρητο. Το επιχείρημα αυτό δεν μπορεί να γίνει δεκτό.

Πρώτο, η συμφωνία ανταλλαγής δεν βασίζεται σε απλές εκτιμήσεις αλλά σε απόλυτα ακριβή στοιχεία σχετικά με τις πωληθείσες ποσότητες και τα μερίδια αγοράς που κατέχουν τα μέρη και οι αντιπρόσωποί τους. Αυτού του είδους τα στοιχεία θεωρείται ότι αποτελούν εμπορικό απόρρητο που παρέχει νόμιμο πλεονέκτημα στον κατοχό του και για το λόγο αυτό δεν πρέπει να κοινοποιείται μεταξύ ανταγωνιστών [βλέπε αποφάσεις Δικαστηρίου, στην υπόθεση 236/81, *Celanese Chemical Company Inc* (1)· στην υπόθεση T-30/89, *Hilti* (2) έβδομη έκθεση επί της πολιτικής ανταγωνισμού, κεφάλαιο I παράγραφος 2 σημεία 5 έως 8· αποφάσεις της Επιτροπής: 87/1/ΕΟΚ (λιπαρά οξέα) (3), 77/592/ΕΟΚ (COBELPA/VNP) (4), 79/90/ΕΟΚ (White Lead) (5)]. Σε αντίθεση με τις τιμές και τα άλλα εμπορικά στοιχεία τα οποία λαμβάνονται με απλή τηλεφωνική συνδιάλεξη ή μέσω των πελατών, είναι πολύ δύσκολη η ενημέρωση σχετικά με τον όγκο πωλήσεων και των μεριδίων αγοράς που αποτελούν άλλωστε και τον ακριβέστερο δείκτη διάκρισης της αγοράς και των συναφών εξελίξεων.

Δεύτερον, τα ίδια τα μέρη χαρακτήρισαν τα στοιχεία προσδιορισμού του ακριβούς όγκου πωλήσεων και των μεριδίων αγοράς των μεμονωμένων ανταγωνιστών ως σημαντικότερα και εμπιστευτικά, τα οποία μπορούν να μεταβιβάζονται μόνο βάσει της αρχής της αμοιαιδιότητας και μετά τη ρητή συγκατάθεση των εταιρειών, για των οποίων τα στοιχεία γίνεται λόγος [βλέπε αιτιολογική σκέψη (22)].

Τρίτον, ακόμη και στην περίπτωση που η πρόσβαση στα στοιχεία εγγράφων στο βρετανικό υπουργείο Μεταφορών ήταν δυνατή για κάθε κατασκευαστή ατομικά, η επεξεργασία τους δεν θα ήταν δυνατή στον ίδιο βαθμό με αυτό που πραγματοποιείται μέσω της συμφωνίας ανταλλαγής. Η συμφωνία ανταλλαγής παρέχει λεπτομερείς πίνακες ανά προϊόν, ανά γεωγραφική ζώνη και ανά χρονικές περιόδους

(1) Συλλογή της Νομολογίας του Δικαστηρίου 1982, σ. 1183.

(2) Συλλογή της Νομολογίας του Δικαστηρίου 1990, II, σ. 163.

(3) ΕΕ αριθ. L 3 της 6. 1. 1987, σ. 17.

(4) ΕΕ αριθ. L 242 της 21. 9. 1977, σ. 10.

(5) ΕΕ αριθ. L 21 της 30. 1. 1979, σ. 16.

σχετικά με τις λιανικές πωλήσεις και τα μερίδια αγοράς όλων των μερών, παρέχοντας στους κατασκευαστές τη δυνατότητα άμεσου και συνεχούς ελέγχου της εξέλιξης της θέσης στην αγορά που κατέχει κάθε μέρος.

Επιπλέον, όλα τα μέρη συμφώνησαν να οργανώσουν τα δίκτυα αντιπροσώπων τους βάσει των τομέων των ταχυδρομικών κωδικών, αφού αυτό αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για τη σύγκριση των πλήρως και λεπτομερώς παρεχόμενων στοιχείων σχετικά με τα μεμονωμένα μέρη και τους αντιπροσώπους τους. Όσον αφορά τους ελκυστήρες που πωλούνται μεν αλλά των οποίων δεν απαιτείται η εγγραφή στο υπουργείο Μεταφορών, οι αντιπρόσωποι έχουν αναλάβει την υποχρέωση να αποστέλλουν συμπληρωμένα τα έντυπα V55 στους κατασκευαστές, οι οποίοι τα μεταβιβάζουν προς επεξεργασία στη SIL. Συνεπώς, ακόμη και αν τα στοιχεία εγγραφών ήταν διαθέσιμα σε μεμονωμένους προμηθευτές η επεξεργασία τους δεν θα ήταν δυνατή εκτός της συμφωνίας ανταλλαγής.

Τέλος, το γεγονός ότι ένα υπουργείο θέτει στη διάθεση της διομηχανίας τα στοιχεία εγγράφων που επιτρέπουν τον προσδιορισμό των πωλήσεων των μεμονωμένων ανταγωνιστών σε δεδομένη αγορά αντί των συνολικών στοιχείων βάσει των οποίων είναι αδύνατος ο προσδιορισμός των μεμονωμένων εταιρειών, δεν εμποδίζει την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 85 της συνθήκης ΕΟΚ στις εν λόγω εταιρείες. Αντιθέτως, σημαίνει ότι, σε ορισμένες περιπτώσεις, η δημόσια αρχή μπορεί επίσης να κατηγορηθεί για παράβαση, εν προκειμένω του άρθρου 5 της συνθήκης ΕΟΚ εφόσον, όπως προκύπτει από το συνδυασμό των διατάξεων του άρθρου 85 του άρθρου 3 στοιχείο στ) και του άρθρου 5 δεύτερη παράγραφος της συνθήκης ΕΟΚ, οι διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας ή οι πρακτικές των εθνικών διοικητικών αρχών δεν μπορούν να παρεμποδίζουν την πλήρη εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού της Κοινότητας [βλέπε απόφαση Δικαστηρίου, στην υπόθεση 45/85 (Verband der Sachversicherer) ⁽¹⁾, σημείο 20 αιτιολογικού].

- (50) Τα μέρη υποστήριξαν επίσης ότι οι πληροφορίες αφορούν μόνο παλαιότερες συναλλαγές και όχι προγραμματιζόμενες ενέργειες. Συνεπώς, κατά τη γνώμη τους, οι ανταλλασσόμενες πληροφορίες δεν έχουν αξία παρά μόνο ως σημείο ιστορικής αναφοράς και δεν έχουν επίπτωση στον ανταγωνισμό στην εν λόγω αγορά. Και αυτό το επιχείρημα δεν μπορεί να γίνει δεκτό.

Σε μια αγορά με σταθερή ή μειούμενη ζήτηση όπως αυτή των αγροτικών ελκυστήρων στο Ηνωμένο Βασίλειο, οι προβλέψεις των μελλοντικών δραστηριοτήτων των ανταγωνιστών μπορούν να προσδιοριστούν σε μεγάλο βαθμό βάσει των προγενέστερων συναλλαγών τους. Όλες οι προαναφερθείσες περιοριστικές επιπτώσεις της συμφωνίας ανταλλαγής οφείλονται στη μελέτη των προγενέστερων δραστηριοτήτων και επιδόσεων των ανταγωνιστών. Όσον πιο ακριβείς και πρόσφατες είναι οι πληροφορίες σχετικά με τις πωλή-

θείσες ποσότητες και τα μερίδια αγοράς, τόσο μεγαλύτερες είναι οι επιπτώσεις των εν λόγω πληροφοριών στον καθορισμό της μελλοντικής συμπεριφοράς των εταιρειών στην αγορά [βλέπε απόφαση Δικαστηρίου, στην υπόθεση 172/80 (Züchner) ⁽²⁾, σημείο 21 αιτιολογικού].

Η Επιτροπή δέχεται, ωστόσο, ότι μετά από ορισμένο χρονικό διάστημα οι πληροφορίες σχετικά με προγενέστερες συναλλαγές μπορούν απλώς να θεωρηθούν ως σημεία ιστορικής αναφοράς και δεν έχουν ουσιαστική επίδραση στη μελλοντική συμπεριφορά. Στην προκειμένη περίπτωση, η Επιτροπή θεωρεί ότι μία ανταλλαγή σε ετήσια βάση στοιχείων πωλήσεων του περασμένου έτους των μεμονωμένων ανταγωνιστών, στο Ηνωμένο Βασίλειο σε περιφέρεια MAFF και ανά μορφή εκμετάλλευσης γης, καταναμεμένα ανά τύπο, μπορούν να γίνουν αποδεκτά ως εμπορικά στοιχεία και δεν έχουν σημαντικές στρεβλωτικές επιπτώσεις στον ανταγωνισμό μεταξύ των κατασκευαστών ή μεταξύ των αντιπροσώπων τους που δραστηριοποιούνται στη βρετανική αγορά αγροτικών ελκυστήρων.

- (51) Τα μέρη υποστήριξαν επίσης ότι η Επιτροπή δεν έχει καμία απόδειξη σχετικά με οποιουδήποτε υφιστάμενου περιορισμού του ανταγωνισμού, οι οποίοι προέρχονται από τη συμφωνία ανταλλαγής, αλλά αντιθέτως, ότι μια ανάλυση των προγενέστερων επιδόσεων των εταιρειών στη βρετανική αγορά αποδεικνύει ότι οι μεταβολές στα μερίδια αγοράς δεν οφείλονται στις αντιανταγωνιστικές επιδράσεις της συμφωνίας ανταλλαγής, όπως η Επιτροπή υποστηρίζει στην ανακοίνωση των αιτιάσεων της. Και αυτό το επιχείρημα δεν μπορεί να γίνει δεκτό.

Η φύση των ανταλλασσόμενων πληροφοριών και ο λεπτομερής χαρακτήρας τους προσδίδουν ορισμένο βαθμό διαφάνειας σε μια αγορά υψηλής συγκέντρωσης, προστατευμένης από κάθε εξωτερικό ανταγωνισμό (μεγάλες δυσκολίες πρόσβασης, πρακτικά ανύπαρκτες εξωκοινοτικές εξαγωγές), ο οποίος οδηγεί αναγκαστικά στην εξασθένιση του ανταγωνισμού μεταξύ των ανταγωνιστών στην αγορά.

Εξάλλου, πρέπει να ληφθούν υπόψη όχι μόνο οι άμεσες και προφανείς επιπτώσεις της συμφωνίας, αλλά και τα δυνητικά αποτελέσματά της καθώς και το γεγονός ότι μια συμφωνία μπορεί, ενδεχομένως, να χρησιμοποιηθεί για αντιανταγωνιστικούς σκοπούς.

Το άρθρο 85 παράγραφος 1 πρέπει να θεωρηθεί ότι εμπεριέχει δυνητικές αντιανταγωνιστικές διαστάσεις δεδομένου ότι ο στόχος της διάταξης αυτής είναι η διατήρηση πραγματικής ανταγωνιστικής διάρθρωσης κατά την έννοια του άρθρου 3 στοιχείο στ) της συνθήκης ΕΟΚ. Ο στόχος αυτός είναι ιδιαίτερα σημαντικός σε μία αγορά υψηλής συγκέντρωσης όπου η ανταλλαγή πληροφοριών δημιουργεί διάβρωση διαφάνειας, η οποία οδηγεί στην παρεμπόδιση του συγκεκαλυμμένου ανταγωνισμού και επανξάνει τις δυσκολίες πρόσβασης στην αγορά για τα μη μέρη.

⁽¹⁾ Συλλογή της Νομολογίας του Δικαστηρίου 1987, σ. 905.

⁽²⁾ Συλλογή της Νομολογίας του Δικαστηρίου 1981, σ. 2021.

Όσον αφορά τις μεταβολές στα μερίδια αγοράς, πρέπει καταρχήν να επισημανθεί ότι τα μερίδια των συμμετεχόντων στη συμφωνία ανταλλαγής στη βρετανική αγορά παρέμειναν συνολικά σχετικά σταθερά καθόλη τη διάρκεια ύπαρξης της συμφωνίας ανταλλαγής. Ωστόσο, σημειώθηκαν διακυμάνσεις των μεριδίων αγοράς σε εθνικό και τοπικό επίπεδο. Αυτές οι μεταβολές δεν σημαίνουν ότι δεν έχει επέλθει περιορισμός του ανταγωνισμού στη βρετανική αγορά αγροτικών ελκυστήρων ως αποτέλεσμα της συμφωνίας ανταλλαγής πληροφοριών. Για να είναι η συμφωνία περιοριστική, δεν πρέπει να οδηγεί αναγκαστικά σε απόλυτη σταθερότητα των μεριδίων αγοράς ούτε να αποκλείει και οξύτατο ακόμη ανταγωνισμό σε ορισμένους τομείς. Στην προκειμένη περίπτωση, οι αντιανταγωνιστικές επιπτώσεις της συμφωνίας ανταλλαγής έγκεινται στο γεγονός ότι, για τους προαναφερθέντες λόγους, μπορεί να ληφθεί με αρκετή βεβαιότητα ότι τα μερίδια και οι θέσεις των μερών στην αγορά θα ήταν διαφορετικά εάν δεν υπήρχε η συμφωνία ανταλλαγής και πιθανώς να διαφοροποιηθούν στο μέλλον εφόσον δοθεί τέλος στη συμφωνία ανταλλαγής. Ωστόσο, η παροχή αποδείξεων σχετικά με το πραγματικό μέγεθος των διαφορών είναι πρακτικά αδύνατη. Εντούτοις, το οικονομικό πλαίσιο, η διάρθρωση της αγοράς και η φύση των ανταλλασσόμενων πληροφοριών οδηγούν στο συμπέρασμα ότι η συμφωνία ανταλλαγής οδηγεί αναπόφευκτα στον περιορισμό του ανταγωνισμού.

- (52) Τέλος, τα μέρη υποστήριξαν ότι, στην αγορά ελκυστήρων, η ετερογενής φύση των προϊόντων οδηγεί σε έντονο ανταγωνισμό σε ποιοτικό επίπεδο και όχι σε επίπεδο τιμών, εφόσον στόχος κάθε κατασκευαστή είναι η προσφορά προϊόντων διαφορετικών από τα προϊόντα των ανταγωνιστών του, επιδιώκοντας έτσι να κερδίσει την προτίμηση των καταναλωτών.

Το επιχείρημα αυτό παραβλέπει το γεγονός ότι η αγορά ενός ελκυστήρα αντιπροσωπεύει για τον αγρότη πολύ υψηλή χρηματοοικονομική επένδυση. Συνεπώς, η τιμή του ελκυστήρα αποτελεί σημαντικό παράγοντα για την τελική επιλογή ενός αγρότη, ιδιαίτερα, εφόσον όλοι οι ελκυστήρες που προσφέρονται από τα μέρη της συμφωνίας ανταλλαγής, παρόλες τις διαφορές τους, επιτελούν τις ίδιες λειτουργίες, και προσαρμόζονται σ' αυτούς όλα τα αγροτικά εξαρτήματα που χρησιμοποιούνται στις αγροτικές καλλιέργειες. Επομένως, η αξιοπιστία και η εμπιστοσύνη στην ποιότητα την οποία υποδηλώνει η επωνυμία εταιρείας δεν είναι οι μόνοι παράγοντες που λαμβάνονται υπόψη από έναν αγρότη. Ο ανταγωνισμός σε επίπεδο τιμών συνεχίζει να αποτελεί σημαντικό παράγοντα στην εν λόγω αγορά. Αυτό σημαίνει ότι οι κατασκευαστές και οι αντιπρόσωποι έχουν τη δυνατότητα να μειώνουν την ένταση του ανταγωνισμού αποφεύγοντας το συναγωνισμό σε επίπεδο τιμών ο οποίος θα μείωνε τα περιθώρια κέρδους τους. Η αύξηση της διαφάνειας σε μια αγορά υψηλής συγκέντρωσης και η ενίσχυση της συνοχής μεταξύ των κύριων προμηθευτών στην εν λόγω αγορά, μέσω τακτικών και μυστικών συναντήσεων, ενδέχεται να οδηγήσει στη διατήρηση των τιμών σε γενικά υψηλό επίπεδο, παρ' όλες τις διαφορές τιμών

μεταξύ των προϊόντων που προσφέρονται στην αγορά.

Στοιχεία σχετικά με τις πωλήσεις που πραγματοποιούν οι αντιπρόσωποι μιας εταιρείας

- (53) Η συμφωνία ανταλλαγής παρέχει επίσης σε κάθε επιμέρους κατασκευαστή λεπτομερή στοιχεία σχετικά με τις λιανικές πωλήσεις των αντιπροσώπων του. Αυτού του είδους η ενημέρωση δεν έχει κάτι το μεμπτό, εφόσον δεν επιτρέπει τον προσδιορισμό των πωλήσεων των ανταγωνιστών ούτε παρεμποδίζει τις λιανικές πωλήσεις των αντιπροσώπων ή τις παράλληλες εισαγωγές.
- (54) Όσον αφορά τη δυνατότητα προσδιορισμού των πωλήσεων κάθε μεμονωμένου ανταγωνιστή, αυτή υφίσταται στις περιπτώσεις όπου ο αριθμός πωλήσεων δεν υπερβαίνει τις δέκα μονάδες ανά δεδομένη γεωγραφική ζώνη, ανά τύπο προϊόντος ή ανά συγκεκριμένη χρονική περίοδο. Σε παρόμοιες περιπτώσεις, η σύγκριση των πωλήσεων μιας εταιρείας με τις πωλήσεις των άλλων επιτρέπει τον άμεσο ή έμμεσο προσδιορισμό του ακριβούς όγκου πωλήσεων των επιμέρους ανταγωνιστών ή των αντιπροσώπων τους.
- (55) Όσον αφορά την παρεμπόδιση της δραστηριότητας λιανικών πωλήσεων των αντιπροσώπων ή των άλλων παράλληλων εισαγωγών, η συμφωνία ανταλλαγής συνεπάγεται τις ακόλουθες αντιανταγωνιστικές επιπτώσεις:

— οι αναλύσεις σχετικά με τις εισαγωγές και τις εξαγωγές των αντιπροσώπων αποκαλύπτουν, για κάθε ζώνη δραστηριότητας αντιπροσώπων τον ακριβή αριθμό πωλήσεων σε πελάτες, που πραγματοποιούνται στη συγκεκριμένη ζώνη από τον τοπικό αντιπρόσωπο ή από άλλους αντιπροσώπους του ίδιου δικτύου. Οι αναλύσεις αυτές αποκαλύπτουν επίσης σε ποιες ζώνες δραστηριότητας αντιπροσώπων, εκτός από τη δική του, πραγματοποιεί πωλήσεις ένας αντιπρόσωπος. Συνεπώς, με τη συμφωνία ανταλλαγής γίνεται γνωστός όχι μόνον ο προορισμός κάθε ελκυστήρα, αλλά και οι πωλήσεις που πραγματοποιεί κάθε αντιπρόσωπος εκτός ζώνης δραστηριότητάς του. Ο έλεγχος αυτός των πωλήσεων των αντιπροσώπων, εκτός των ζωνών δραστηριότητάς τους, επιτρέπει στους κατασκευαστές να ασκούν πιέσεις στους τελευταίους, όταν θεωρούν ότι οι πωλήσεις που πραγματοποιούν εκτός της περιοχής τους γίνονται υπερβολικές. Οι εκθέσεις αυτές οδηγούν, από τη φύση τους σε καταχρήσεις οι οποίες, στις περισσότερες περιπτώσεις, δεν είναι δυνατόν να ελεγχθούν *a posteriori* (ένας κατασκευαστής θα μπορούσε, για παράδειγμα, να μειώσει τις προμήθειες προς έναν αντιπρόσωπο, ο οποίος πραγματοποιεί πολλές πωλήσεις ελκυστήρων σε ζώνες δραστηριότητας άλλων αντιπροσώπων). Ως εκ τούτου, οι αναλύσεις εισαγωγών/εξαγωγών είναι πολύ πιθανόν να οδηγήσουν στη μείωση του ανταγωνισμού μεταξύ των εταιρειών, με αποτέλεσμα οι αντιπρόσωποι να πετυχαίνουν υψηλά περιθώρια κέρδους για τους ίδιους αλλά και για τους κατασκευαστές.

— έως το Σεπτέμβριο του 1988, τα μέρη της συμφωνίας ανταλλαγής ελάμβαναν από την SIL αντίγραφα των εντύπων V55, τα οποία επέτρεπαν στους κατασκευαστές να εντοπίζουν τις παράλληλες εισαγωγές ελκυστήρων και να προσδιορίζουν την προέλευσή τους [βλέπε αιτιολογικές σκέψεις (27) έως (30)]. Τα αναφερόμενα στην αιτιολογική σκέψη (30) έγγραφα αποδεικνύουν ότι, η παρεχόμενη σε κάθε μέρος ενημέρωση χρησιμοποιήθηκε για την αναστολή των παράλληλων εισαγωγών ελκυστήρων από τα άλλα κράτη μέλη προς το Ηνωμένο Βασίλειο. Συνεπώς, η συμφωνία ανταλλαγής αποτελεί μηχανισμό που διευκολύνει την παρεμπόδιση των παράλληλων εισαγωγών, οι οποίες άσκησαν ανταγωνιστικές πιέσεις στις αντιπροσωπείες που υπήρχαν στο Ηνωμένο Βασίλειο.

- (56) Όσον αφορά τον περιορισμό των παράλληλων εισαγωγών, η παρούσα απόφαση αφορά τη συμφωνία ανταλλαγής στο μέτρο που αυτή αποτελεί μηχανισμό που διευκολύνει την παρεμπόδιση των παράλληλων εισαγωγών. Η χρήση, εκ μέρους ορισμένων μερών, της συμφωνίας ανταλλαγής με στόχο την πραγματική παύση των παράλληλων εισαγωγών θα εξετασθεί στο πλαίσιο χωριστής διαδικασίας.

Επιπτώσεις στο εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών

- (57) Μια συμφωνία ανταλλαγής πληροφοριών, που επιτρέπει τον λεπτομερή προσδιορισμό του όγκου των λιανικών πωλήσεων και των μεριδίων αγοράς προμηθευτών που κατέχουν το 88 % μιας εθνικής αγοράς, η οποία περιλαμβάνει όλους τους μεγάλους εισαγωγείς των άλλων κρατών μελών εκτός του Ηνωμένου Βασιλείου, παρεμποδίζει το συγκεκριμένο ανταγωνισμό σε μια αγορά υψηλής συγκέντρωσης και αυξάνει τις δυσκολίες πρόσβασης στην αγορά για τα μη μέρη, έχει ενδεχομένως ουσιαστικές επιπτώσεις στο εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών, επειδή η μείωση του ανταγωνισμού που συνεπάγεται η συμφωνία ανταλλαγής επηρεάζει κατ' ανάγκη τις εισαγωγές προς το Ηνωμένο Βασίλειο.

Η δομή των συναλλαγών μεταξύ Ηνωμένου Βασιλείου και της υπόλοιπης κοινής αγοράς είναι διαφορετική από αυτή που θα ήταν χωρίς τη συμφωνία ανταλλαγής. Εξάλλου, η συμφωνία ανταλλαγής χρησιμοποιήθηκε κατά το παρελθόν, και θα ήταν δυνατό να χρησιμοποιηθεί στο μέλλον για την παρεμπόδιση των παράλληλων εισαγωγών προς το Ηνωμένο Βασίλειο.

- (58) Είναι ακόμη πιθανότερο να υπάρχουν σημαντικές επιπτώσεις στο εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών, αν ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι στη συμφωνία ανταλλαγής μετέχουν όχι μόνο δύο ή τρεις προμηθευτές, αλλά σχεδόν το σύνολο του συγκεκριμένου βιομηχανικού τομέα, καλύπτοντας περίπου τα εννέα δέκατα μιας εθνικής αγοράς, η οποία είναι ιδιαίτερα σημαντική στο εσωτερικό της Κοινότητας. Με τον ίδιο τρόπο, το σύστημα ενημέρωσης διευκολύνει την παρεμπόδιση του παράλληλου εμπορίου όχι μόνο για μία ή δύο επιχειρήσεις αλλά για το σύνολο σχεδόν

των προμηθευτών στη βρετανική αγορά. Τέλος, η δυνατότητα παρεμπόδισης των λιανικών πωλήσεων των αντιπροσώπων στο Ηνωμένο Βασίλειο, μέσω της κατάχρησης των αναλύσεων των εμπορικών δραστηριοτήτων των αντιπροσώπων, μειώνει τον ανταγωνισμό μεταξύ των εταιρειών στη βρετανική αγορά, η οποία αποτελεί σημαντικό τμήμα της κοινής αγοράς. Όλες αυτές οι επιπτώσεις οδηγούν στο συμπέρασμα ότι οι τιμές των αγροτικών ελκυστήρων στο Ηνωμένο Βασίλειο μπορούν να διατηρούνται σε επίπεδο ανώτερο εκείνου μιας πλήρως ανταγωνιστικής αγοράς, ενώ παράλληλα δυσχεραίνεται κάθε προσπάθεια εισαγωγής στο Ηνωμένο Βασίλειο ελκυστήρων από μη μέλη, τούτο δε αποτελεί συνέπεια της βελτιωμένης εικόνας της αγοράς που αποκομίζουν με την ανταλλαγή πληροφοριών οι σημαντικότεροι βρετανοί προμηθευτές.

Β. Νομική εκτίμηση, δυνάμει του άρθρου 85 παράγραφος 3 της συνθήκης, της συμφωνίας ανταλλαγής όπως πριν την κοινοποίηση και όπως παρουσιάζεται στην κοινοποίηση της 4ης Ιανουαρίου 1988

- (59) Η συμφωνία ανταλλαγής στοιχείων εγγραφής αγροτικών ελκυστήρων στο Ηνωμένο Βασίλειο υφίσταται από το 1975, αλλά κοινοποιήθηκε μόλις στις 4 Ιανουαρίου 1988, αφού αποκαλύφθηκε, μετά από έρευνες, η ύπαρξη και η φύση της συμφωνίας, η οποία καλύπτει το σύνολο των επιχειρήσεων αυτού του βιομηχανικού τομέα. Συνεπώς, η συμφωνία ανταλλαγής λειτούργησε για δώδεκα έτη χωρίς να έχει ενημερωθεί η Επιτροπή. Τα μέρη δεν μπορούν να επικαλεσθούν τις ευνοϊκές διατάξεις του άρθρου 4 παράγραφος 2 σημείο I του κανονισμού αριθ. 17 επειδή η συμφωνία ανταλλαγής καλύπτει επίσης τις εισαγωγές ελκυστήρων στο Ηνωμένο Βασίλειο.

Εφόσον η συμφωνία ανταλλαγής δεν κοινοποιήθηκε, σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 17, μέχρι τις 4 Ιανουαρίου 1988, δεν δικαιούται το ευεργέτημα της απαλλαγής που προβλέπεται από το άρθρο 85 παράγραφος 3 για την περίοδο που προηγείται της κοινοποίησης.

- (60) Στην κοινοποίηση της 4ης Ιανουαρίου 1988 και στα μεταγενέστερα επιχειρήματά τους, τα μέρη ισχυρίστηκαν ότι χρησιμοποιούν τα αναλυτικά στοιχεία προσδιορισμού των πωλήσεων του κάθε μέρους για την ταχύτερη ανάπτυξη των προϊόντων, τον καλύτερο σχεδιασμό της παραγωγής, καθώς και την παρακολούθηση των αντιπροσώπων. Η Επιτροπή θεωρεί ότι τα μειονεκτήματα που συνεπάγονται οι προαναφερθέντες περιορισμοί του ανταγωνισμού εκμηδενίζουν τα οφέλη που επικαλούνται τα μέρη.

Εν πάση περιπτώσει, τα μέρη δεν απέδειξαν ότι η ενημέρωση, η οποία επιτρέπει τον προσδιορισμό των επιδόσεων των μεμονωμένων κατασκευαστών και αντιπροσώπων, είναι απαραίτητη για την επίτευξη των ανωτέρω βελτιώσεων. Η Επιτροπή θεωρεί ότι τα εν λόγω οφέλη είναι δυνατόν να προκύψουν από την παροχή πληροφοριών για το σύνολο βιομηχανικού κλάδου, σε συνδυασμό με τα στοιχεία που διαθέτει κάθε εταιρεία για τις προσωπικές επιδόσεις της.

- (61) Η Επιτροπή δεν αντιτίθεται στην ανταλλαγή πληροφοριών για το σύνολο του βιομηχανικού κλάδου, κατανεμημένων σε επίπεδο Ηνωμένου Βασιλείου, περιφερειών MAFF, μορφής εκμετάλλευσης γης, διοικητικής περιφέρειας, ζώνης δραστηριότητας αντιπροσώπων, και τομέα ταχυδρομικού κώδικα, καθώς και ανά κατηγορία προϊόντων βάσει της ιπποδύναμης ή του τύπου μετάδοσης της κίνησης, εφόσον οι εκθέσεις αναφέρονται, σε κάθε περίπτωση, σε δέκα τουλάχιστον μονάδες πωληθέντων ελκυστήρων. Η Επιτροπή δεν έχει εξάλλου αντιρρήσεις και για τη διάθεση πληροφοριών που αφορούν την ίδια επιχείρηση που τις διαθέτει, με εξαίρεση τις εκθέσεις εκείνες που έχουν σαφείς αντιανταγωνιστικές επιπτώσεις.

Συνεπώς, τα μέρη μπορούν να ενημερώνονται λεπτομερώς και σε καθημερινή βάση σχετικά με τις συνολικές επιδόσεις του βιομηχανικού κλάδου αλλά και της εταιρείας τους. Επιπλέον, για αυτή την ειδική αγορά, η Επιτροπή δεν αντιτίθεται στην ανταλλαγή, σε ετήσια βάση στοιχείων πωλήσεων του περασμένου έτους που επιτρέπουν τον προσδιορισμό του όγκου πωλήσεων και των μεριδίων αγοράς των μεμονωμένων ανταγωνιστών σε επίπεδο Ηνωμένου Βασιλείου, περιφερειών MAFF και, μορφής εκμετάλλευσης γης, με ταξινόμηση ανά τύπο προϊόντος.

Η ενημέρωση αυτή επιτρέπει σε κάθε μέρος να προσδιορίζει τις γενικές τάσεις στην αγορά και τις εξελίξεις της ζήτησης στο συγκεκριμένο βιομηχανικό κλάδο, να προβλέπει τις ανάγκες της παραγωγής, να καθορίζει τους στόχους πωλήσεων για τους αντιπροσώπους του και να διατηρεί τα απαραίτητα αποθέματα σε ελκυστήρες και ανταλλακτικά. Παρέχει επίσης τη δυνατότητα, σε κάθε μέρος, να αξιολογεί τις επιδόσεις των προϊόντων του και των αντιπροσώπων του σε σχέση με τις συνολικές επιδόσεις του κλάδου.

- (62) Μετά την ακρόαση σχετικά στην παρούσα υπόθεση, τρία μέρη της συμφωνίας ανταλλαγής, και συγκεκριμένα η Watveare (για την Deutz), η Case και η Massey-Ferguson, ανακοίνωσαν στην Επιτροπή ότι μπορούν να αποδεχθούν και να συμμετάσχουν σε συμφωνία η οποία περιορίζεται στην ανταλλαγή καθαρά στατιστικών στοιχείων χωρίς τον καθορισμό των πωληθέντων μονάδων και των μεριδίων αγοράς των ανταγωνιζόμενων κατασκευαστών, για περιόδους μικρότερες του ενός έτους. Αυτή η ανακοίνωση επιβεβαιώνει το συμπέρασμα της Επιτροπής ότι μια εταιρεία, διαθέτοντας τα στοιχεία των συνολικών επιδόσεων του κλάδου σε συνδυασμό με αυτά των δικών της επιδόσεων, μπορεί να λειτουργήσει αποτελεσματικά στην αγορά αγροτικών ελκυστήρων.

- (63) Όσον αφορά τα στοιχεία πωλήσεων των αντιπροσώπων μιας εταιρείας, τα οποία επιτρέπουν στους κατασκευαστές να παρεμποδίζουν τις λιανικές πωλήσεις των αντιπροσώπων ή των παράλληλων εισαγωγέων (αναλύσεις των εισαγωγών/εξαγωγών των αντιπροσώπων/διαβίβαση αντιγράφων των εντύπων V55/5 στους κατασκευαστές), καμία συμφωνία ανταλλαγής των στοιχείων αυτών ή παρόμοια πρακτική δεν δικαιούται το ευεργέτημα της απαλλαγής. Είναι δύσκολο να αποδειχθεί η αναγκαιότητα της διανομής τέτοιων στοιχείων ή της εφαρμογής παρόμοιων πρακτικών για την επίτευξη ή τη βελτίωση της παραγωγής ή της διανομής των ελκυστήρων. Οι επιδόσεις

ενός αντιπροσώπου μπορούν να προσδιοριστούν από το συνολικό αριθμό πωλήσεων που αυτός πραγματοποιεί χωρίς τον ακριβή καθορισμό του ποσορισμού του κάθε πωληθέντα ελκυστήρα.

- (64) Εν κατακλείδι, χωρίς να είναι αναγκαίο να εξεταστεί εάν πληρούνται και οι τέσσερις προϋποθέσεις του άρθρου 85 παράγραφος 3, η προϋπόθεση της αναγκαιότητας δεν ικανοποιείται σε καμία περίπτωση όσον αφορά είτε τα στοιχεία για τον προσδιορισμό των πωλήσεων των μεμονωμένων ανταγωνιστών είτε τα στοιχεία για τις πωλήσεις των αντιπροσώπων μιας εταιρείας, οι οποίες επιτρέπουν την παρεμπόδιση των λιανικών πωλήσεων των αντιπροσώπων ή των παράλληλων εισαγωγέων. Συνεπώς, η κοινοποιηθείσα συμφωνία ανταλλαγής δεν δικαιούται του ευεργετήματος της απαλλαγής δυνάμει του άρθρου 85 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΟΚ.

Γ. Νομική εκτίμηση, δυνάμει του άρθρου 85 παράγραφοι 1 και 3 της συνθήκης, σχετικά με την τροποποιηθείσα κοινοποίηση της 12ης Μαρτίου 1990

- (65) Η ανωτέρω αιτιολόγηση, σχετικά με το άρθρο 85 παράγραφοι 1 και 3 εφαρμόζεται, τηρουμένων των αναλογιών στην τροποποιηθείσα κοινοποίηση της 12ης Μαρτίου 1990. Μολονότι, αυτή η δεύτερη κοινοποίηση υποβλήθηκε μόνο από τέσσερα μέρη, δηλαδή την Ford, την Fiat, την John Deere και την Renault, η Επιτροπή πιστεύει ωστόσο ότι τα τέσσερα άλλα μέρη της αρχικής συμφωνίας ανταλλαγής θα αποδέχονταν να συνεχιστεί η συνεργασία εάν η τροποποιηθείσα κοινοποίηση γινόταν δεκτή από την Επιτροπή σε συνάρτηση με το άρθρο 85 της συνθήκης ΕΟΚ. Όμως, η τροποποιηθείσα κοινοποίηση υπερβαίνει κατά πολύ τα όρια αυτού που η Επιτροπή θεωρεί ως αποδεκτό για την εν λόγω αγορά, επειδή συνεχίζεται η παροχή στοιχείων για τον προσδιορισμό του όγκου πωλήσεων και των μεριδίων αγοράς των μερών και των αντιπροσώπων σε μηνιαία βάση, και δίνονται λεπτομερή στοιχεία σχετικά με τον αριθμό πλαισίου και την ημερομηνία εγγραφής του κάθε πωληθέντα ελκυστήρα. Τα τελευταία αυτά στοιχεία επιτρέπουν, όπως και το έγγραφο V55/5, τον προσδιορισμό της προέλευσης και του ποσορισμού του κάθε ελκυστήρα. Εάν αυτά τα στοιχεία ήταν απαραίτητα για τον έλεγχο των εγγυήσεων ή τη χορήγηση πριμοδοτήσεων, όπως ισχυρίζονται τα μέρη, τότε η παροχή των στοιχείων αυτών θα περιοριζόταν σε συγκεκριμένες περιπτώσεις και δεν θα ήταν διαθέσιμα για όλους τους πωληθέντες ελκυστήρες.

ΕΞΕΛΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η συμφωνία ανταλλαγής πληροφοριών σχετικά με τις εγγραφές των αγροτικών ελκυστήρων στο βρετανικό υπουργείο Μεταφορών (UK Agricultural Tractor Registration Exchange), όπως εφαρμόζεται από το 1975 και όπως κοινοποιήθηκε στις 4 Ιανουαρίου 1988, συμπεριλαμβανομένης της τροποποίησης της 12ης Μαρτίου 1990, συνιστά παράβαση του άρθρου 85 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΟΚ δεδομένου ότι παρέχει στοιχεία για τον προσδιορισμό των πωλήσεων των μεμονωμένων ανταγωνιστών καθώς και των πωλήσεων και των εισαγωγών των αντιπροσώπων τους.

Άρθρο 2

Η συμφωνία ανταλλαγής πληροφοριών σχετικά με τις εγγραφές των αγροτικών ελκυστήρων (UK Agricultural Tractor Registration Exchange), όπως κοινοποιήθηκε στις 4 Ιανουαρίου 1988, συμπεριλαμβανομένης της τροποποίησης της 12ης Μαρτίου 1990, δεν πληροί τις προϋποθέσεις για τη χορήγηση απαλλαγής δυνάμει του άρθρου 85 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΟΚ. Συνεπώς, η αίτηση απαλλαγής απορρίπτεται.

Άρθρο 3

Η ΑΕΑ και τα οκτώ μέρη της συμφωνίας ανταλλαγής θέτουν αμέσως τέρμα στην παράβαση που αναφέρεται στο άρθρο 1 εφόσον δεν το έχουν ήδη πράξει, και απέχουν στο μέλλον από κάθε συμφωνία ή εναρμονισμένη πρακτική που ενδέχεται να έχει παρόμοιους στόχους ή αποτελέσματα.

Άρθρο 4

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στις ακόλουθες επιχειρήσεις:

1. The Agricultural Engineers Association,
Samuelson House,
Paxton Road,
Peterborough,
UK-Cambridgeshire PE 2 OLT.
2. Ford New Holland Ltd,
Cranes Farm Road,
Basildon,
UK-Essex SS14 3AD.
3. Massey-Ferguson (United Kingdom) Ltd,
Stareton,

Nr. Kenilworth,
UK-Warwickshire CV8 2LJ.

4. J.I. Case Europe Ltd,
PO Box 121,
Wheatley Hall Road,
UK-South Yorkshire DN2 4PN.
5. John Deere Ltd,
Langar,
UK-Nottingham NG13 8HT.
6. Renault Agriculture Ltd,
Shipston House,
Darlingscote Road,
Shipston-on-Stour,
UK-Warwickshire CV36 4DT.
7. Watveare Ltd,
Headquarters Road,
West Wilts Trading Estate,
UK-Westbury Wiltshire BA13 4JY.
8. Fiatagri UK Ltd,
Newmarket Road,
UK-Bury St Edmunds,
Suffolk IP33 3YA.
9. Same-Lamborghini (UK) Ltd,
Barby,
UK-Rugby,
Warwickshire CV23 8FA.

Βρυξέλλες, 17 Φεβρουαρίου 1992.

Για την Επιτροπή
Leon BRITTAN
Αντιπρόεδρος